

ЗМІСТ
Засідання дев'яте
(Середа, 21 вересня 2016 року)

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції народних депутатів України	...4
Заява від фракцій Радикальної партії Олега Ляшка та «Батьківщина»	...17
Ратифікація:	
Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Держави Ізраїль щодо працевлаштування членів сім'ї співробітника дипломатичного представництва або консульської установи	...19
Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про взаємну охорону інформації з обмеженим доступом	...24
Прийняття постанов:	
«Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Транскордонне співробітництво як чинник євроінтеграційних процесів України»	...28
«Про проведення парламентських слухань на тему: «Актуальні питання зовнішньої політики України»	...34

Представлення проекту Закону України
«Про Державний бюджет України на 2017 рік» ...42

Заяви народних депутатів України щодо голосування ...82

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДЕВ'ЯТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
21 вересня 2016 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку! Шановні колеги, прошу заходити в зал і підготуватися до реєстрації.

Колеги, готові до реєстрації, усі взяли картки?

Шановні колеги, прошу підготуватися до реєстрації. Прошу зареєструватися. Будь ласка.

У сесійній залі зареєстровано 325 депутатів. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

У нашого колеги народного депутата України Ігоря Андрійовича Артюшенка сьогодні день народження. Привітаємо бійця «Самооборони Майдану», великого патріота, українця. Вітаю, друже (*Оплески*).

Шановні колеги, традиційно 21 вересня щороку в усьому світі відзначається День миру, встановлений Резолюцією Генеральної асамблеї Організації Об'єднаних Націй.

Ще 1982 року асамблея встановила, що День миру відзначатиметься як день глобального припинення вогню і відмови від насильства та запропонувала всім державам і народам дотримуватися режиму припинення воєнних дій протягом цього дня. Але сьогодні замість припинення вогню ми бачимо на окупованому Росією Донбасі щоденні обстріли, там гинуть наші українські воїни та мирне населення. Незважаючи на Мінські домовленості, російські загарбники обстрілюють українські позиції із зброї забороненого калібру та «градів». Ми, українці, хочемо миру, але мир в рабстві ми не приймаємо. Наш мир – це гідність і воля.

У День миру закликаю українців згадати тих, хто зараз перебуває в окупації, згадати всіх наших захисників, які ціною власного життя бережуть мир для України і замислитися, що кожен з нас зробив для перемоги нашого війська і миру в рідному домі.

Колеги, в середу відповідно до статті 25 Регламенту ми маємо 30 хвилин для виступів народних депутатів. Хочу наголосити, виступи народних депутатів, а не фракцій. Зараз буде проведений запис. І тому прошу всіх депутатів, хто має бажання виступити, дуже уважно підготуватися до запису.

Отже, колеги, прошу записатися на виступи.

До слова запрошується Федорук Микола Трохимович. Він передає слово для виступу Юрію Березі. Будь ласка.

БЕРЕЗА Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний український народе! Шановні колеги! Я хочу звернутися до вас з таким проханням. От вчора ми досить добре попрацювали і з'явилася наша заява з приводу невизнання Україною легітимності виборів до Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації сьомого скликання. Це досить потужний знак, у першу чергу нашим окупованим територіям, нашим побратимам, які залишилися зараз під чоботом Москви в Криму, це також сингал нашим західним партнерам.

Але, на жаль, до цих пір у цьому залі не був прийнятий закон про спецконфіскацію. Ми не дійшли згоди і не прийняли закон, який би в подальшому унеможливив вивезення і спокійне існування коштів, які вкрадені в української держави, в українського народу. Тому я прошу всіх колег народних депутатів завтра, коли цей закон буде внесений у цю залу, проголосувати. Проголосувати – наголошую ще раз! Тому що вже стає соромно перед нашими західними партнерами. Вони арештовують кошти, дають ними скористатися втікачам-чиновникам, а ми нічого не зробили для того, щоб повернути ці кошти. Ці кошти повинні бути повернені до українського бюджету! Ці кошти повинні бути використані для вдосконалення української армії. Ці кошти повинні бути використані для підвищення соціальних стандартів для тієї групи населення, яка не може за себе платити.

Тому я прошу завтра в цій залі проголосувати все-таки за цей надважливий закон для України. А всім крикунам, які говорять, що цей закон не потрібний, я хочу побажати тільки одного: дай, Боже, вам розуму.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Помазанов Андрій Віталійович передає слово Масоріній Олені.
Будь ласка.

МАСОРИНА О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Доброго ранку, шановні колеги! Від імені фракції «Народний фронт» я хотіла б звернути увагу на одну дуже важливу річ – порушити питання організації роботи Верховної Ради України. Ми на сьогодні, на жаль, маємо дуже ганебну і сумну історію, стосується вона того, що більше двох десятків депутатів не є членами жодного комітету Верховної Ради України. І фактично ми позбавляємо цих людей права голосу в комітетах, можливості виконувати свої прямі обов'язки. Таким чином Комітет з питань європейської інтеграції, який я представляю, на порозі отримання Україною безвізового режиму з весни цього року не має голови і першого заступника. Взагалі, про що ми можемо говорити, про яку повагу людей до нас, про яку відповідальність, ми – парламент європейської країни, ми – парламент воюючої країни. І врешті-решт цю ганебну практику треба припинити, припинити цей абсурд, вгамувати свої амбіції і вирішити це питання.

Дуже дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Бурбак Максим Юрійович. Будь ласка.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ №204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово Кодолі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кодола. Будь ласка.

КОДОЛА О.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ №209, Чернігівська

область, політична партія «Народний фронт»). Чернігівщина, виборчий округ №209. Шановні колеги! Вчора за ініціативою нашої політичної команди «Народний фронт» ми прийняли важливу постанову і заяву Верховної Ради щодо невизнання виборів, проведених до Державної Думи Російської Федерації. Це ініціатива Арсенія Яценюка, нашої політичної сили. Ми не визнаємо той політичний фарс, який відбувся в Криму, на окупованій українській території, і закликаємо весь світ так само не визнавати ці вибори, які відбулися в Росії.

Водночас місцеві проблеми в нас не завершуються, і я хотів би звернути увагу на свій виборчий округ міста Ніжин, оскільки Ніжин – одна із туристичних перлин Лівобережної України, яка славиться своїм неповторним архітектурним ансамблем і цікавими історичними пам'ятками.

Сьогодні місто Ніжин претендує на перемогу в конкурсі «Сім чудес України: історичні міста та містечка». Однак до цього часу Ніжин не має власного історико-архітектурного заповідника, хоча громада Ніжина та науковці понад 20 років працювали над тим, щоб створити державний історико-архітектурний заповідник «Древній Ніжин». Зокрема, вже був підготовлений повний пакет документів, яким передбачається проведення комплексу заходів щодо охорони та відновлення історичної частини міста, створення додаткових музеїв, розроблення історичних маршрутів тощо.

Міністерством культури ще в 2013 році була схвалена науково-проектна документація, і, власне, обґрунтування самої необхідності створення такого заповідника. Але сьогодні питання заблоковане на рівні Кабінету Міністрів.

Протягом двох років я вже неодноразово звертався з цієї трибуни з депутатськими зверненнями і запитам. З цього приводу і сьогодні так само звертаю увагу на важливості вирішення цього питання. У своїх відповідях Кабмін посилається на Постанову [№65](#) від 2014 року, якою забороняється збільшення чисельності працівників державних установ. Але на думку громади, на думку наукових співробітників, враховуючи виняткову архітектурну, містобудівну, історичну та мистецьку цінність комплексу пам'яток у місті Ніжині, з метою їх збереження і подальшого раціонального використання ми все-таки звертаємося переглянути зміни до цієї постанови, які все-таки дадуть змогу створити в місті Ніжині історико-архітектурний заповідник державного значення. Саме

за це сьогодні виступають жителі міста Ніжина, представники пам'яткоохоронних організацій та науковці. Тому ми ставимо завдання зберегти древній Ніжин для нащадків. Давайте спільними зусиллями доведемо це питання до логічного завершення і дамо шанс Ніжину зберегти свою історію.

Дякую.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Тараса Батенка, позафракційного.

БАТЕНКО Т.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №123, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановна пані головуюча! Шановні колеги народні депутати! Шановні виборці! Українське об'єднання патріотів «УКРОП» хоче висловити свою позицію щодо початку бюджетного процесу в Україні, тим більше, ми не знаємо, чи будемо мати нагоду сьогодні ще скористатися такою можливістю.

Ми розуміємо, що кошторис України на наступний рік урядовці намагаються презентувати як реалістичний, чесний та прозорий. Однак аналіз проекту бюджету свідчить, що це далеко не так. Проект документа містить численні соціальні перекоси, що може призвести до збільшення напруги в суспільстві, а проблеми з фінансуванням окремих галузей, які можуть виникнути в разі ухвалення бюджету на 2017 рік у запропонованому варіанті, стануть бомбою повільної дії, закладеної під майбутнє України.

Зокрема, передбачається радикальне підвищення заробітних плат суддів, внаслідок чого виплати для служителів Феміди будуть у 50 разів вищими, ніж середня заробітна плата по країні. Зрозуміло, що цей крок необхідний у рамках судової реформи. Однак він виглядає цинічним на фоні того, що соціальні стандарти наступного року зростуть на смішні 10 відсотків. Буде збережене оподаткування пенсій для пенсіонерів, які працюють, призупинені законодавчі норми про пільги на лікування та житло для військових. Навряд чи суспільство

позитивно сприйме і збільшення фінансування Генпрокуратури, яка отримає на 41 відсоток більше та МВС – плюс 11 відсотків. У той час, коли на житло для військовослужбовців, захисників України, передбачено всього на 0,6 відсотка більше, ніж торік.

Звертаємо також увагу, шановні колеги, що фінансування освіти і медицини наступного року частково покладається на місцеві бюджети, з них оплачуватимуться комунальні послуги та робота адміністративно-технічного персоналу. Чи впораються місцеві бюджети з таким навантаженням – велике питання, особливо якщо врахувати, що з нього вже фінансується професійно-технічна освіта. Ми реально втрачаємо малі села. Якщо на автоматі закриватимемо початкові школи, то я вважаю, що реально ми загубимо багато населених пунктів. Крім того, пропонується призупинити дію Закону «Про наукову та науково-технічну діяльність». Усе це може підірвати науковий потенціал нашої країни та зірвати навчальний процес у багатьох населених пунктах, особливо в незаможних селах та селищах.

Під питанням фінансування фонду енергоефективності та дорожнього фонду. Це може стати і заслугою влади, звичайно, але ми повинні пам'ятати, що це невеликі кошти, які зараз так само ми отримуємо. Ми наголошуємо на тому, що зверстаний проект бюджету завищено на десятки мільйонів гривень очікуваннями щодо доходів. Деякі експерти вважають, що це близько 100 мільярдів перевищених очікувань. Уряд планує отримати кошти зі спецконфіскації та видобутку бурштину при неіснуючих законопроектах, як це можна до кінця врахувати в цьому проекті бюджету? Тому ми, шановні колеги, звертаємо увагу на те, що ми переходимо крайню межу...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, 10 секунд.

БАТЕНКО Т.І. ...і наголошуємо на тому, шановні колеги, що треба серйозно попрацювати над тим державним бюджетом, який з великого амбітного документа, що не став великим авантюрним проектом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам.

Запрошую до слова народного депутата Віталія Корчика, фракція «Народний фронт».

Народний депутат Гузь, «Народний фронт». Прошу.

ГУЗЬ І.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (одномандатний виборчий округ №19, Волинська область, політична партія «Народний фронт»)*. Доброго дня, шановні друзі. Мій виступ присвячений, як напевно з десяток та більше виступів за ці останні два роки, проблемам волинських шахтарів.

Що маємо на даний момент? На жаль, я мушу сказати з цієї трибуни, ми маємо бездарного політика і бездарного міністра енергетики та вугільної промисловості пана Насалика, який не вмів тримати слово, який пообіцяв мені як народному депутату, який представляє Нововолинськ, відвідати місто волинських шахтарів до 15 липня і дати відповіді на запитання: який план розвитку нововолинських шахт – раз; призначити керівництво державного підприємства «Волиньвугілля» – два; розповісти відверто, як він збирається вирішувати питання – три.

На жаль, слова пан Насалик не дотримав. Сьогодні 21 вересня. Ця людина боїться приїхати до Нововолинська. Проблем – ось так! У нас у Нововолинську зараз близько 4 тисяч шахтарів, закриваються шахти №1, №9, шахта «Бужанська» виставлена на продаж, фактично на приватизацію, але немає тих бізнесменів, які готові брати її в роботу. І головне, шахта №10 – єдина шахта в Україні, яка будується, в бюджеті 2017 року отримала 20 мільйонів гривень на добудову. Це просто плювок! Зараз сто шахтарів приїхали з Нововолинська.

Ми прийняли вчора рішення, що ми не визнаємо Держдуму Російської Федерації. Але водночас міністерство шукає можливості купувати вугілля в Росії, в зоні «ЛНР/ДНР». Устаткування купує так само на окупованій частині Донбасу і таке інше. Це хіба енергетична незалежність?

Я звертаюся до пана Гройсмана. Володимире Борисовичу, приведіть у почуття пана Насалика. Дайте йому зрозумілі «ЦУ», як він має поступати, тому що має бути принципова позиція українського уряду. Ми добудовуємо шахту №10 чи ні? Це єдина шахта, яка будується.

Найближчим часом ми не почнемо будувати будь-якої іншої шахти. Тому моє прохання і прохання депутатів волинян, усіх тих, хто входить у групу «Захистимо вугільну галузь»: дайте гроші на добудову

шахти №10, дайте грамотних керівників на Волинь, які будуть цим займатися, тому що в іншому випадку споконвіку використовуватимемо вугілля Росії, «ЛНР/ДНР» або Південно-Африканської Республіки. Прошу звернути увагу.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Юрія Павленка, «Опозиційний блок».

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні громадяни! Шановні колеги! Сьогодні Міжнародний день миру, день глобального припинення вогню і відмови від насильства, ми закликаємо всі сторони до цього. Конфлікт на сході України триває вже два з половиною роки, постійно існує небезпека відновлення масштабного протистояння. На жаль, політичний процес, який є невід'ємною частиною врегулювання, зайшов у глухий кут, а це нові жертви, нові руйнування. Люди, що опинилися на території військових дій, зараз змушені виживати і часто відчують себе покинутими Україною. В зоні конфлікту росте ризик гуманітарної катастрофи, бідність, безробіття, загроза голоду та техногенних аварій несуть загрози для життя людей. Якщо ми вважаємо себе цивілізованою європейською державою, мусимо на це реагувати. Діюча влада зайняла войовничу, але свідомо бездіяльну позицію, двосторонніх контактів з Росією немає на жодному рівні, зараз українські проблеми обговорюють з Москвою Вашингтон, Берлін, Париж, але не Київ.

«Опозиційний блок» підтримує зусилля і підходи країн Європейського Союзу, вони перекликаються з ініціативами нашої політичної сили. Щоб стимулювати діалог у парламенті, ми готові ще раз презентувати свій погляд на план врегулювання, його ключові ідеї. Перше і головне – складні політичні рішення мають бути ухвалені, вони почнуть діяти після припинення вогню та виконання зобов'язань з боку Росії. Насамперед, необхідно визначити і закріпити в Конституції системне розв'язання проблем децентралізації як для Донбасу, так і для інших регіонів України.

Друге. Необхідно терміново організувати широкий суспільний діалог, обговорити всі гострі проблеми, що розділяють сьогодні українське суспільство. Ключову роль у цьому процесі має відігравати Верховна Рада України.

Третє. Відмовитися від політики, що зводить питання реінтеграції Донбасу виключно до повернення території. Там, як і в Києві, Одесі чи Житомирі, живуть громадяни України, наші співвітчизники. Стратегія реінтеграції Донбасу та Криму має виходити саме з захисту і забезпечення потреб людей, наших співвітчизників. Ми наполягаємо на включенні Верховної Ради в процес врегулювання. Зокрема, пропонуємо створити міжфракційну робочу групу з організації національного діалогу та підготовки пакету відповідних законопроектів з реінтеграції. Делеговані представники парламентської робочої групи також мають бути залучені до роботи в контактних групах у Мінську. Це дасть змогу краще донести позицію та підходи українського парламенту до врегулювання ситуації, а представництво всіх фракцій дасть гарантії підтримки в сесійній залі рішень політичного врегулювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Руслана Богдана.

БОГДАН Р.Д., народний депутат України (одномандатний виборчий округ №151, Полтавська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Доброго дня! Вадим Івченко переконав мене, що краще висвітлить проблему, тому прошу передати йому слово.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу, увімкніть мікрофон.

ІВЧЕНКО В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, сьогодні влада все більше і більше приділяє увагу аграрному комплексу. Насправді, це одна з небагатьох галузей, яка сьогодні демонструє зростання. І це не завдяки тому, що хтось гарно

працює, а завдяки погоді і нашим аграріям. Дуже багато політиків борються за сільський електорат, постійно виходять на мітинги, які вже часто проходять біля Верховної Ради і Кабінету Міністрів України. Також неодноразово доводилося бачити, коли виходять так звані «святі» і говорять, що саме ми є лояльні і захисниками села. А насправді вони підписують закони чи голосують за реально анти-селянські речі.

Хочу нагадати вам, що в Україні склалася така система після прийняття в 1998 році Закону «Про оренду землі», коли, з однієї сторони, латифундисти, які сьогодні накопичили великі банки земель, займаються рейдерством, руйнацією екосистем, сільських екосистем, спекуляціями правами оренди, а з іншої сторони, це одноосібні селянські господарства, які не можуть дати більшу орендну плату і зажаті у своєму розвитку. А що відбувається насправді? А насправді, колеги, ті захисники голосують за оподаткування, яке сьогодні мають аграрії. А з наступного року хочуть повністю знищити пільгове оподаткування.

Хочу нагадати вам, що чесний бюджет пропонує 5,5 мільярда. Але подивіться всередину, з цих 5,5 мільярда закладені кошти на утримання штатів Міністерства аграрної політики та продовольства, Державного агентства лісових ресурсів, Держрибохорони і Держспоживпрод-служби, а на реальну пряму підтримку йде тільки 1,5 мільярда, але з галузі забирають 25 мільярдів гривень. Я вам наведу статистику, про яку ще вчора говорив. З 51 тисячі суб'єктів господарювання в сільському господарстві 44,5 – це ті маленькі господарства, які обробляють до 500 гектарів (це 86 відсотків), це ті люди, які виходять на площі, які голосують, яким ми обіцяли покращення. Ми в них забираємо останні кошти, натомість пропонуємо великим аграрним холдингам відшкодування. А деякі з них вже відшкодували наперед ще в минулому році. Це так ми з вами говоримо про покращення аграрного сектору і селян. А що відбувається з мораторієм? Ми сьогодні пропонуємо повністю дорожню карту забезпечення земельної реформи.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, 10 секунд, завершуйте.

ІВЧЕНКО В.Є. У фракції «Батьківщина» є законопроекти, які реально показують фінансову децентралізацію. Ми не дамо пройти

законам, які йдуть в обхід мораторію. І прошу всіх депутатів відкликати свої...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Олександра Долженкова, «Опозиційний блок».

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Фракція «Опозиційний блок». Сьогодні нам представлятимуть проект Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік». Говорили про те, що процедура прийняття цього законопроекту є прозорою. Насправді, анонсуючи цей законопроект на минулому тижні, з ним можна було фактично ознайомитися лише в понеділок цього тижня. Що нам пропонує чинна влада? З яким фінансовим звітом, з яким фінансовим планом ми будемо йти на наступний рік.

На жаль, розмір соціальних підвищень не відповідає темпу інфляційних процесів у нашій країні. Коли підвищуються соціальні виплати, пенсії, стипендії та інші види соціальних виплат на 10 відсотків у разі темпу інфляції у 20-30 відсотків.

Чинна влада в проекті закону про державний бюджет на наступний рік пропонує зупинити такі види соціальних виплат: для військовослужбовців, працівників науки, культури, поставити в залежність ці виплати від рішення Кабінету Міністрів України відповідно до наявних фінансових ресурсів, як зазначено в законопроекті про державний бюджет. Рівень дефіциту державного бюджету також є значним, десь на рівні 77 мільярдів гривень.

Яка політика чинної влади? Політика чинної влади призводить фактично до дефолту країни. Чому так? Розмір державного боргу та гарантованого державного боргу відповідно до законопроекту [№5000](#) становить 2,2 трильйона гривень. При цьому розмір номінального ВВП становить станом на кінець 2015 року 1,9 трильйона гривень.

Що це означає? Ми фактично в дефолтному стані, про це ніхто не говорить, говорять лише про оборону, про залишкове фінансування

соціальних виплат, але, виявляється, не держава для людини, а людина для держави. Чому так?

При цьому обґрунтовують підвищення розміру державного боргу проведенням антитерористичної операції. Як у Бюджетному кодексі України, так і в проекті Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» встановлено зупинення частини другої статті 18 Бюджетного кодексу України, у відповідності до якої встановлено максимальний допустимий розмір державного боргу до ВВП – це 60 відсотків. А зараз 100 відсотків (я вже це говорив).

Тут хтось із депутатів говорив, що соромно перед західними партнерами за неприйняття антиконституційного закону про спецконфіскацію. Дуже шкода, що спецконфіскація розглядається як законопроект, як стратегічний наповнювач дохідної частини державного бюджету. Це нонсенс. А не соромно заморожувати соціальні виплати? А не соромно утримувати 15 відсотків з пенсій працюючих пенсіонерів? Законопроектом про держбюджет це також передбачено. А не соромно зменшувати розмір соціальних дотацій, субсидій на пільговий проїзд, медичних субвенцій, освітніх субвенцій? Я вважаю, що хто голосуватиме...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу, 10 секунд, завершуйте.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. ...за цей варіант проекту закону про держбюджет, повинно бути соромно не перед західними партнерами, а перед громадянами України.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Рефата Чубарова, «Блок Петра Порошенка».

ЧУБАРОВ Р.А., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановна головуєча! Шановні колеги! Рік тому було розпочато акцію «Громадянська блокада Криму». Сотні, а потім тисячі патріотів країни стали поруч з ініціаторами цієї акції – кримськотатарськими активістами. Завдяки акції українська держава нарешті

приєдналася тоді хоча б до частини міжнародних санкцій проти Росії, але найголовніше – завдяки акції тему деокупації Криму було повернуто до порядку денного міжнародної політики. Варто сказати і про те, що учасники акції примусили Росію, яка окупувала Крим, у десятки разів збільшити свої витрати щодо утримання Криму.

У суботу, 24 вересня на Чонгарі відбудуться урочисті збори учасників акції «Громадянська блокада Криму». Запрошуємо всіх учасників акції.

Дуже символічно, що саме вчора, на річницю акції «Громадянська блокада Криму» Верховною Радою України було схвалено постанову щодо невизнання легітимними вибори депутатів Державної Думи Росії саме через проведення ними незаконних виборів на території тимчасово окупованого Криму. Отже, вчора ми зробили абсолютно справедливий і вірний крок, тепер маємо зробити все, аби спонукати наших партнерів також прийняти подібне рішення. Росія – країна-агресор – має бути негайно викинута за межі Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї Організації з безпеки та співробітництва в Європі, Парламентської Асамблеї Чорноморського економічного співробітництва.

Шановні колеги! Хочу ще додати про те, що на сьогодні в Криму 17 заручників кримських татар знаходяться за ґратами, 17 патріотів України переслідуються окупантами за свою вірність українській державі, за вірність своїй релігії, за гідну і достойну поведінку в окупованому Криму. Отже, тема звільнення політичних в'язнів, політичних заручників Криму має також бути на передньому плані діяльності і Президента України, і всіх наших державних органів.

Щиро дякую вам.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Вілкула, «Опозиційний блок».

ВІЛКУЛ О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Уважаемый народ Украины! Уважаемые коллеги! Народ Украины должен знать правду,

в какие обязательства вгоняет действующая власть, действующее правительство нашу страну, беря кредиты у МВФ.

Вчера мы вместе с коллегами из «Оппозиционного блока» зарегистрировали постановление [№5152](#), в котором требуем, чтобы все договоренности, все меморандумы с Международным валютным фондом были опубликованы на сайте правительства и в газете «Урядовий кур'єр». Также мы требуем, чтобы правительство Украины пришло в парламент и отчиталось по этим обязательствам.

Сегодня в своих выступлениях, которые не являются официальными документами, правительство говорит, что повышать пенсионный возраст оно не намерено, в то же время в том варианте меморандума, который мы все читали, написано, что будет корректировка пенсионного возраста. Кто-то верит, что возраст будет снижен? Никто не верит. Это может быть только повышение, и мы хотим услышать, что именно означает эта корректировка, которую они записали в меморандуме.

Следующий вопрос. Правительство говорит, что тот термин, который применяется в меморандуме, «обіг сільськогосподарських земель» – это не продажа. А что такое «обіг», если это не продажа? Пусть нам тогда объяснят, что это такое. И так многие другие вопросы.

Тот бюджет, который сегодня нам представляется, на самом деле это результат кулуарных договоренностей с Международным валютным фондом. Народ Украины имеет право знать, что это за договоренности.

Я хотел бы обратить внимание на вопиющий факт: вчера спикер Верховной Рады зарегистрировал проект постановления [№5060](#) о порядке дня этой сессии. Таким образом, этим проектом постановления он хочет исключить главные законопроекты «Оппозиционного блока», которые мы внесли. В первую очередь, это законопроекты о моратории на закрытие школ и на повышение коммунальных тарифов. Ни в коем случае нельзя голосовать порядок дня в том виде, в котором внес спикер, и это, кстати, будет лакмусовой бумажкой для всех фракций парламента, думают ли они о народе Украины или это все результаты кулуарных договорняков.

Я еще раз заявляю, что «Оппозиционный блок» в том виде, в котором этот бюджет сегодня есть, голосовать за него не будет, он не реалистичный и по доходной части: там просто надутая инфляционная

составляющая, там не решены вопросы повышения социальных стандартов, там ни слова не сказано про снижение коммунальных тарифов. Мы будем вместе бороться за то, чтобы Украина была нормальной страной, и наш бюджет был бюджетом развития.

Спасибо.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час, відведений для виступів, завершений.

Я прошу всіх депутатів заходити в зал. Зараз ми переходимо до голосувань. Я прошу секретаріат Верховної Ради запросити депутатів в зал. У нас є кілька важливих ратифікацій, і я розраховую, що народні депутати максимально відповідально підійдуть до прийняття ратифікацій.

Будь ласка, прошу заходити в зал і підготуватися до голосування.

До мене надійшло в президію прохання від двох фракцій (Радикальної партії і «Батьківщина») з вимогою оголосити перерву, але перерву замінюють на виступ з трибуни. Виступ триватиме 3 хвилини. Я прошу депутатів заходити в зал. Як я розумію, від обох фракцій виступатиме з заявою Галасюк.

Пане Вікторе, будь ласка.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Дякую. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги народні депутати! Розпочався бюджетний процес. Бюджет є одним з ключових документів держави, адже це продовження філософії економічної політики уряду.

Можна дуже багато говорити про видатки Державного бюджету, який ми нарешті отримали, але навіть неозброєним оком видно (і ми, я думаю, почуємо це сьогодні), що там є низка системних структурних

недоліків. Наприклад, на енергомодернізацію, тобто на розв'язання проблеми енергозалежності України, спрямовується 0,8 мільярда гривень, а на субсидії, тобто на консервацію бідності і енергозалежності, які напряду йдуть у кишені олігархам, іде 53 мільярди гривень. Це не розв'язання проблеми.

Суттєво зменшена підтримка аграріїв. Абсолютно неприпустимим є відмінити спецрежим і натомість дати лише 5 мільярдів на підтримку аграріїв. Треба давати ті ж 20 мільярдів на підтримку українського тваринництва, фермерів, на відродження села. Ми жодної копійки не бачимо на стимулювання експорту. За рахунок чого ми збираємося взагалі піднімати економіку, за рахунок чого тримати курс гривні?

На цьому фоні 111 мільярдів гривень – лише відсотки по державному боргу. Ви вдумайтеся: 111 мільярдів гривень! Цього року це 100 мільярдів. Це просто чорна діра, в яку уходять кошти платників податків.

Я хочу наголосити, що ще важливішим є формування дохідної частини. Адже є дві філософії наповнення бюджету. Одна філософія – тимчасова, недолуга, це наповнення бюджету за рахунок інфляції, у тому числі, кредитів МВФ. На жаль, ми дуже часто стикаємося саме з цим підходом. Другий фундаментальний довгостроковий підхід, який пропонує фракція Радикальної партії, це наповнення бюджету за рахунок інвестицій, виробництва та експорту, це зміна економічної моделі країни. Можна скільки завгодно говорити про перерозподіл видатків між обороною, освітою, наукою, культурою, але якщо ми з вами не наповнимо бюджет, не створимо механізмів, які принесуть додаткові бюджетні надходження зсередини країни, щоб не вбивати бізнес, а за рахунок розвитку наповнити бюджет, то нічого не зміниться. Це є принципова позиція.

Для того, щоб іти цим другим шляхом ми з вами зобов'язані прийняти низку промислових законопроектів. Це проекти законів: про експортно-кредитне агентство, про індустріальні парки, про заморожку податку на землю на два роки, щоб не вбити українських машинобудівників, про зняття імпортного мита на металобрухт, про здешевлення деревообробного обладнання ([№2617](#), [№2618](#)), про заборону приватизації ПАТ «Турбоатом» і про реструктуризацію заборгованості Південмашу.

Тому фракція Радикальної партії закликає наповнювати бюджет за рахунок розвитку економіки. Це є проукраїнська економічна політика, якої нам не вистачає 25 років.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Отже, шановні колеги, переходимо до питань порядку денного. На ваш розгляд вноситься проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Держави Ізраїль щодо працевлаштування членів сім'ї співробітника дипломатичного представництва або консульської установи».

Шановні колеги, я сподіваюся, що ми питання ратифікації зможемо пройти швидко і ефективно. Прошу вас підтримати пропозицію розгляду законопроекту за скороченою процедурою. Отже, я ставлю на голосування пропозицію розгляду проекту закону [№0103](#) за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 126.

Колеги, ми можемо розглядати за повною процедурою, це годинне обговорення. Але, я думаю, буде більш ефективно, якщо ми зможемо прийняти кілька ратифікацій, які насправді такої великої дискусії не викликають. Я прошу всіх сконцентруватися, зосередитися. Я ще раз поставлю на голосування цю пропозицію. Колеги, прошу підтримати. «Батьківщина», Радикальна партія, «Самопоміч»... Не розібралися, не вчиталися в тіло законопроекту. Колеги, я зараз ще раз поставлю на голосування. І дуже прошу уваги і зосередженості.

Отже, я ще раз ставлю на голосування пропозицію розгляду за скороченою процедурою проекту закону №0103. Колеги, прошу підтримати. Будь ласка, прошу проголосувати.

«За» – 150.

Рішення прийнято. Це перемога.

Я запрошую до доповіді заступника міністра закордонних справ Кислицю Сергія Олеговича. Будь ласка.

КИСЛИЦЯ С.О., *заступник міністра закордонних справ України*. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні народні депутати! На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Держави Ізраїль щодо працевлаштування членів сім'ї співробітника дипломатичного представництва або консульської установи». Ця угода була укладена 22 грудня минулого року між Кабінетом Міністрів України та Урядом Держави Ізраїль. Вона дасть змогу членам родин українських громадян, які знаходяться на роботі в дипустановах в Ізраїлі, реалізувати своє право на працю, що дозволить їм підтримати свою кваліфікацію, а також до певної міри розв'язувати соціальні проблеми.

До вашого відома, це не перша угода. Такі угоди існують і з іншими іноземними державами, вони вже ратифіковані Верховною Радою. Також хочу повідомити, що ізраїльська сторона повідомила дипломатичними каналами про завершення на своєму боці ратифікації цієї угоди.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

До співдоповіді запрошується голова Комітету у закордонних справах Гопко Ганна Миколаївна. Будь ласка.

ГОПКО Г.М., *голова Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»)*. Шановний пане спікере! Шановні громадяни України! Комітет у закордонних справах розглянув внесений Кабінетом Міністрів України проект Закону України «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Держави Ізраїль щодо працевлаштування сім'ї співробітника дипломатичного представництва або консульської установи» і одностайно рекомендує Верховній Раді України підтримати цей законопроект у цілому.

Пунктом «б» частини другої статті 9 Закону України «Про міжнародні договори» визначено, що ратифікації підлягають міжнародні договори, що стосуються прав, свобод та обов'язків людини і громадянина. Тому з метою виконання внутрішньодержавних процедур для

набуття угодою чинності законопроект №0103 був внесений на розгляд Верховної Ради.

Прошу підтримати рішення Комітету у закордонних справах та прийняти цей законопроект у цілому.

Також хочу сказати, що в парламенті відбудуться парламентські слухання, присвячені 75-річчю трагедії Бабиного Яру. Запрошуємо всіх експертів, істориків, міжнародну громадськість активно долучитися. Також ми чекаємо на візит Президента Ізраїлю до України.

Ми також дуже сподіваємося, що ми зможемо посилити нашу співпрацю в рамках підготовки і Угоди про зону вільної торгівлі з Ізраїлем. Після того, як ми підписали Угоду про зону вільної торгівлі з Канадою, вона готується також з Туреччиною та іншими країнами. Тому в рамках цієї угоди хотілося б дивитися ширше на співпрацю з різними країнами і посилення нашого дипломатичного фронту.

Дякую. І закликаю всіх підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Кошелева Альона Володимирівна передає слово Галасюку. Будь ласка.

ГАЛАСЮК В.В. Дякую. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Безумовно, ми підтримуємо цю ратифікацію. Я хочу поділитися з вами з дуже важливою історією про Ізраїль. Днями я зустрівся з мером міста Маале-Адумім Бені Кашріелем і його заступником Борисом Гроссманом. І мене просто вразила історія, як вони створили у своєму місті економічне диво, і як цього мера вже 24 роки обирають на цю посаду. А зробив він це таким чином: коли він прийшов, він подивився, якими мають бути його пріоритети. І він обрав пріоритетом промисловість і створив у місті індустріальний парк, який сьогодні є номер один за розмірами в Ізраїлі. А знаєте, чому це цікаво? А тому що населення цього містечка лише 42 тисячі людей, тому що знаходиться на західному березі ріки Йордан, там, де спірна територія, там, де немає спокою.

Ця історія показова, тому що середня заробітна платня там 2200 доларів США, а в сусідній Палестині – 200 доларів. І тисячі

палестинців приїжджають працювати в цей ізраїльський індустріальний парк, і вони там заробляють. Двадцять п'ять відсотків населення – вихідці з нашої країни і сусідніх країн. Сьогодні це місто скеровує 42 відсотки свого бюджету на освіту. Вони практично не залежать від центрального бюджету. А починали вони з нуля, з нічого!

Тому цей аргумент всім тим, хто каже: «Покажи, де країна в умовах тероризму, в умовах людської загрози може розвиватися». Так от, спитайте цього мера, як може розвиватися. І згадаймо з вами, що Ізраїль з 19 травня 1948 року, з 4 дня свого народження живе в режимі надзвичайного стану, який продовжується кнесетом кожні півроку.

Як каже мер Маале-Адумім Бені Кашріель: «Все починається з віри». Тому я закликаю вас до віри в промислове інноваційне майбутнє України і прийняття відповідних законопроектів у Верховній Раді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Рибак Іван Петрович. Будь ласка.

РИБАК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ №202, Чернівецька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ №202, Чернівецька область. Шановні друзі, на сьогодні дипломатія не в легкому становищі. Ми повинні допомогти членам сімей співробітників дипломатичних установ, дати можливість не втрачати свою кваліфікацію, коли їхні другі половинки перебувають у відрядженні в Ізраїлі в наших дипустановах, дати можливість їм заробляти гідну заробітну плату на час перебування їх з місією. Тому я закликаю всіх сьогодні підтримати проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Держави Ізраїль щодо працевлаштування членів сім'ї співробітника дипломатичного представництва або консульської установи» і зараз проголосувати за це.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кужель Олександра Володимирівна. Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово дуже відомому фаховому дипломату Тарасюку Борису Івановичу.

ТАРАСЮК Б.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, Олександро Володимирівно. Шановні колеги, маючи за плечима більше, ніж 40-річний досвід роботи в дипломатичній службі України, я хочу сказати, що, на жаль, інколи зусиллями масової інформації у суспільстві створюється неправильний образ дипломата і дипломатичної служби. І хочу сказати, що особливо це стосується дипломатичних працівників, які виїждять на роботу за кордоном в дипломатичні або консульські установи нашої держави. І дуже часто дружина або чоловік українського дипломата позбавлені можливості продовжити свою професійну, наукову діяльність, відриваються від сім'ї, рідних, друзів, звичного середовища, і, звичайно, що це покладає певні психологічні навантаження на членів родин дипломатів. Тому я хочу сказати, що необхідно підтримати цю типову угоду про працевлаштування членів сім'ї дипломатичних представництв. Фракція «Батьківщина» однозначно підтримуватиме ратифікацію цієї угоди.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, обговорення завершено. Зараз ми переходимо до голосування. Я прошу всіх зайти в зал і підготуватися до голосування. Секретаріат Верховної Ради прошу депутатів запросити в зал.

Колеги, у ході обговорення ми побачили загальну взаємну підтримку даної ратифікації. І, я думаю, ми можемо переходити до голосування. Прошу всіх зайняти робочі місця і підготуватися до голосування, будь ласка.

Готові до прийняття рішення? Депутате Осуховський, займіть робоче місце.

Отже, колеги, я ставлю на голосування проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Держави Ізраїль щодо працевлаштування членів сім'ї співробітника дипломатичного представництва або консульської установи». Пропонується проект закону прийняти в цілому. Прошу підтримати.

«За» – 222.

Не встигли.

Колеги, прошу сконцентруватися. Це питання ратифікації і питання, яке не викликає жодних дискусій. Я прошу зайти в зал і підготуватися до голосування. Колеги, зараз я поставлю на голосування пропозицію про повернення, а потім ще раз на голосування.

Прошу уваги народних депутатів. Я ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту закону №0103. Хто підтримує повернення до розгляду, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 243.

Рішення прийнято.

Тепер я знову ставлю на голосування проект закону [№0103](#) в цілому. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято. Вітаю авторів.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Це ратифікація. Я прошу враховувати ефективніше.

Проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про взаємну охорону інформації з обмеженим доступом» ([№0107](#)). Прошу підтримати розгляд за скороченою процедурою, будь ласка. Прошу голосувати.

«За» – 182.

Рішення прийнято.

Я запрошую до доповіді заступника міністра закордонних справ Кислицю Сергія Олеговича. Будь ласка.

КИСЛИЦЯ С.О. Шановні народні депутати, дякую за попереднє позитивне голосування.

Я хочу представити вам проект закону, який має відношення до зміцнення національної безпеки, адже йдеться про те, щоб упорядкувати і захистити обмін інформацією між країнами НАТО і ЄС, а саме Республікою Польща. Угода була підписана 27 серпня минулого року, 4 липня цього року Польща завершила національний процес ратифікації цього документа. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

До співдоповіді я запрошую члена Комітету з питань європейської інтеграції Масоріну Олену Сергіївну. Будь ласка.

МАСОРИНА О.С. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Комітет з питань європейської інтеграції розглянув проект Закону України «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про взаємну охорону інформації з обмеженим доступом», внесений Кабінетом Міністрів України, і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його в цілому. Приймаючи таке рішення, народні депутати – члени комітету, виходили з того, що ратифікація дасть змогу завершити внутрішньодержавні процедури, необхідні для набрання угодою чинності. Угоду учинено 27 серпня 2015 року, підписання та ратифікація угоди обумовлені необхідністю створення правових засад для захисту інформації з обмеженим доступом, обмін якою здійснюватиметься між сторонами в ході співробітництва. Угода забезпечує рівноправний партнерський характер взаємовідносин у процесі інформаційного обміну та зобов'язує сторони вживати всі необхідні заходи для охорони інформації, отриманої під час співробітництва. За змістом угода відповідає міжнародній практиці, так само вона узгоджується з висновком Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України і пройшла Комітет з питань запобігання і протидії корупції. Просимо підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, скажіть, будь ласка, чи є бажуючі обговорювати? Чи можемо голосувати? Я прошу всіх заходити в зал і займати робочі місця, колеги. Ми в середу розглядаємо ратифікації, які узгоджені з усіма фракціями, нам лише треба, щоб ми змогли бути на робочих місцях і голосувати. Я прошу, колеги, займати робочі місця і підготуватися до голосування.

Є бажання одного народного депутата виступити, щоб було обговорення, 1 хвилина.

Галасюк. Будь ласка.

ГАЛАСЮК В.В. Дякую. Фракція Радикальної партії підтримує цю ратифікацію. Я хочу наголосити на польському досвіді. Нам треба в поляків вчитися: обсяг лісової і меблевої деревообробної галузі в Польщі становить майже 25 мільярдів доларів, в Україні – це трохи більше 2 мільярдів доларів. Причому в нас це сировина, яка за безцінь іде за кордон, а в них – готова продукція. Ви можете це уявити, що лісова і меблева деревообробна галузь Польщі – це половина всього українського експорту. Так от тому нам треба зберегти мораторій на експорт лісу-кругляку, який ми з вами в парламенті вибороли. Ми не віддамо його за жодні європейські кредити, бо ми з вами не папуаси. Ми з вами маємо побудувати сильну економіку, як побудували її поляки, для того, щоб у нас ВВП на душу населення був, як в Польщі, а жебраками працювати, щоб наші люди з нашої сировини готову продукцію в інших країнах робили. Потрібна національна економічна політика, перший інтерес має бути в зовнішній політиці.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, обговорення завершено. Переходимо до прийняття рішення. Я прошу заходити, збиратися, кучкуватися.

Ставлю на голосування проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про взаємну охорону інформації з обмеженим доступом» (№0107) у цілому. Прошу підтримати.

«За» – 208.

Бачу, не всі встигли.

Прошу показати по фракціях.

«Блок Петра Порошенка» – 84, «Народний фронт» – 54, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 18, «Батьківщина» – 10, Радикальної партії – 12, «Відродження» – 8, «Воля народу» – 4.

Фактично майже всі фракції підтримують. Я прошу колег зайти в зал і зайняти робочі місця. Я один раз поставлю на голосування пропозицію про повернення. Прошу голів фракцій запросити депутатів у зал.

Шановні колеги, можливо, у когось є застереження щодо цієї ратифікації? Я готовий надати слово, якщо в когось є застереження. Якщо немає, прошу зайти в зал і зайняти робочі місця, бракує кількох голосів.

Отже, колеги, я ставлю на голосування пропозицію повернутися до ратифікації. І хочу наголосити, це міжнародний авторитет нашої держави. Дуже б не хотілося відхиляти ратифікацію.

Я прошу сконцентруватися. Прошу підтримати повернення до проекту закону №0107.

«За» – 219.

Колеги, п'ять народних депутатів не встигли проголосувати. Андрію Іванчук, проведіть організаційні заходи. Колеги, будь ласка, не виходьте із залу. Запросіть депутатів у зал.

«Народний фронт», всі зібралися? Можна голосувати? Можна. «Блок Петра Порошенка»? Всі готові.

Я ще раз ставлю на голосування пропозицію повернутися до голосування за проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про взаємну охорону інформації з обмеженим доступом». Прошу підтримати дану пропозицію.

«За» – 219.

П'ять голосів, колеги. Ратифікація і міжнародний авторитет України. Нам бракує п'ять голосів для ратифікації міжнародної угоди. Будь ласка, запросіть депутатів у зал.

Я з вашого дозволу, ще раз поставлю на голосування, тому що я переконаний, що це є питання авторитету нашої держави, було б дуже поганим знаком, якби ми відхилили ратифікацію. Я прошу голів фракцій запросити депутатів у зал.

Один є – Ар'єв, так копієчка до копієчки, другий є – Мушак, це перемога. Ще троє. Треба призовий фонд для того, хто забезпечить

присутність ще одного депутата. Колеги, готові? Я прошу зайняти робочі місця. Пане Мосійчук, будь ласка, сядьте на місце, перепрошую за каламбур.

Колеги, отже, у нас є достатня кількість голосів. Я ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту закону про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща ([№0107](#)).

«За» – 231.

Рішення прийнято. Дякую, колеги.

Тепер ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту закону №0107 у цілому. Прошу проголосувати.

«За» – 230.

Рішення прийнято. Дякую, колеги, за злагоджену позицію, за дисципліну.

Дві ратифікації ми прийняли. Тепер переходимо до наступного питання порядку денного. Це рекомендації до парламентських слухань. Я теж прошу поваги до наших колег і спільної позиції.

На ваш розгляд вноситься проект Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Транскордонне співробітництво як чинник євроінтеграційних процесів України». Я прошу підтримати пропозицію розгляду за скороченою процедурою.

«За» – 181.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді голову підкомітету Юринець Оксану Василівну. Будь ласка, пані Оксано.

ЮРИНЕЦЬ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (одномандатний виборчий округ №117, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня, шановні колеги, шановні телеглядачі! Комітет з питань європейської інтеграції 8 червня провів парламентські слухання на тему: «Транскордонне співробітництво як чинник євроінтеграційних процесів України». Участь у заході, окрім представників центральної

регіональної влади, взяли також науковці, громадські організації, які фахово займаються питанням транскордонного співробітництва.

У результаті слухань було зібрано численні рекомендації щодо вдосконалення політики у сфері транскордонної діяльності, важливість якої, до речі, була, залишається недооціненою, особливо в контексті інтеграції нашої держави до Європи.

Одним з пунктів документа є ухвалення Кабінетом Міністрів Державної програми транскордонного співробітництва, але поки рекомендації проходили висновки, сесії тощо, за цей час уряд прийняв цю програму. Відповідно прошу внести зміну до пункту 2.2 рекомендації («затвердити Державну програму розвитку транскордонного співробітництва на 2016-2020 роки, та забезпечити фінансування включених до неї заходів і проектів, а також відповідну підтримку діяльності українських частин єврорегіонів у рамках програми») на формулювання «забезпечити фінансування заходів і проектів, включених до Державної програми розвитку транскордонного співробітництва на 2016-2020 роки, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України [№554](#) від 23 серпня 2016 року, а також відповідну підтримку діяльності українських частин єврорегіонів у рамках цієї програми».

Прошу колег підтримати проект постанови [№5090](#) з відповідними змінами.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Чи є бажані обговорювати, чи можемо голосувати? Є бажані. Добре.

Будь ласка, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Паламарчук Микола Петрович.

ПАЛАМАРЧУК М.П., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Прошу передати слово депутату Солов'ю.

СОЛОВЕЙ Ю.І., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий*

округ №89, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ №89, Гуцульщина і Покуття. До речі, я представляю регіон, який межує з Румунією, і який, у першу чергу, зацікавлений у проектах транскордонного співробітництва.

Шановні колеги, я хочу навести декілька прикладів. Зокрема, в рамках Європейського Союзу за рахунок коштів, виділених на програми транскордонного співробітництва, реалізовується до 30 відсотків інфраструктурних проектів. Доля таких проектів в Україні сьогодні близька до нуля. І тому питання транскордонного співробітництва надзвичайно важливе. Це можливість отримати додатковий фінансовий ресурс на розв'язання тих проблем суміжних територій, які сьогодні є в Україні. І тому дані слухання і рекомендації слухань мають надзвичайно важливий характер.

Проте є одне «але». Шановні колеги, ми сьогодні наближаємося до бюджетного процесу, слухатимемо і готуватимемо пропозиції до бюджету. Для того, щоб слухання і рекомендації слухань були реально втілені в життя, нам потрібно забезпечити необхідний фінансовий стимул в українському бюджеті на наступний рік.

Я хочу заявити, що кожна 1 гривня, яку ми закладаємо в українському бюджеті для реалізації проектів транскордонного співробітництва, означає 10 гривень залучених коштів від Європейського Союзу. Тому, шановний Андрію Володимировичу, шановні колеги народні депутати, я хочу вас всіх закликати дуже серйозно поставитися до цього питання, і в майбутньому під час бюджетного процесу підтримувати програми транскордонного співробітництва.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, ще буде один виступ. Через 2 хвилини відбудеться голосування. Прошу запросити всіх депутатів у зал.

Я надаю слово Данченку Олександровичу. Будь ласка.

ДАНЧЕНКО О.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).
Передаю слово Підлісецькому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підлісецький. Будь ласка.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Самопоміч». Однозначно треба підтримувати рекомендації щодо прийняття і затвердження парламентських слухань. Але потрібно розуміти одну річ, що транскордонна співпраця – це і туризм, і бізнес-контакти, і культурний обмін. І, власне, тут виникає велика проблема по комунікації людей і перетину кордону, доїзду від одного місця до іншого. Ми знаємо про величезну проблему, з якою тисячі людей стикаються на кордонах кожен день – це довгі черги. Це питання треба вирішувати комплексно. У нас є віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Іванна Климпуш-Цинцадзе, яка мала б взяти це безпосередньо під свій контроль і особисту відповідальність, напрацювати всі механізми щодо вирішення цього питання. Це є проблеми малого прикордонного руху, перетину кордону машин з іноземною реєстрацією, яка здебільшого є на так званий тимчасовий в'їзд на п'ять днів.

Також тут виникає питання щодо співпраці і налагодження авіаційного сполучення, оскільки в нас немає надії ще на «відкрите небо» між Україною та ЄС, і тому держава має прикладати всі зусилля, щоб у нас зменшувалася відстань, якщо не в кілометрах, то в часі контактів між людьми. Нам треба добиватися прийняття угоди про «відкрите небо» для збільшення авіасполучення, для того, щоб співпраця між Україною і Польщею, дійсно, була ефективною, швидкою і продуктивною.

Дякую. А проект постанови потрібно підтримувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Ще від фракцій вимагають виступи. Колеги, заходимо в зал, займаємо робочі місця.

Крулько. Увімкніть мікрофон, 1 хвилина.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний

виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Наша фракція голосуватиме за підтримку рекомендацій парламентських слухань. Але, шановні колеги, я хотів би зараз порушити проблему, яка не стосується наших європейських сусідів, а яка стосується наших органів влади. Йдеться про пішохідний перехід між Україною і Словаччиною у Вишне Немецьке біля містечка Ужгород у Закарпатті. Проблема полягає в тому, що словацька сторона зробила все зі свого боку для того, щоб цей пішохідний перехід був відкритий.

Але через бюрократичні перепони з української вини неможливо запустити цей перехід, який дуже потрібний для українських громадян, які проживають поблизу кордону, які проживають у прикордонній зоні. Ось це і є справжнє транскордонне співробітництво. Це і є справжня європейська інтеграція. Давайте відкривати кордони стільки, скільки ми можемо самі сприяти тому, щоб Україна ближче...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз ще виступить Острікова з технічною правкою, а потім переходимо до прийняття рішень. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги, цей проект постанови потрібно підтримувати. Але в пункті 3.12., де, власне, і містяться рекомендації парламентських слухань зазначено, що у взаємодії з Мінрегіоном, Мінінфраструктури, МЕРТ, ДФС, Держмитслужбою і Держприкордонслужбою потрібно узгодити пріоритетність і можливість фінансування відповідними структурами ЄС реконструкції діючих і створення нових пунктів пропуску. І тут є посилання на Державну митну службу. Дійсно, зараз такого органу немає, є Державна фіскальна служба. Ця помилка тут закралася не випадково, тому що для того, щоб налагодити якісне транскордонне співробітництво нам потрібно з Державною фіскальною служби виокремити Державну митну службу, яка займатиметься транскордонним співробітництвом і економічною безпекою держави на належному рівні. А з пункту 3.12. неіснуючий на сьогодні орган потрібно виключити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приймається?

Колеги, я поставлю на голосування проект постанови з пропозицією, яку озвучила Тетяна Острікова для стенограми.

Отже, переходимо до прийняття рішення. Ставлю на голосування проект Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Транскордонне співробітництво як чинник євроінтеграційних процесів України» (№5090) з поправкою, яка була озвучена Тетяною Остріковою, за основу та в цілому. Прошу підтримати.

«За» – 207.

Колеги, прошу заходити в зал і займати свої місця. Зараз поставлю на голосування ще раз, але прошу запросити депутатів у зал. Кілька голосів не вистачає.

Колеги, можна ставити на голосування?

Я ставлю на голосування пропозицію про повернення до проекту постанови про парламентські слухання №5090. Вона безконфліктна і всіма підтримується. Прошу проголосувати, колеги.

«За» – 222.

Два голоси, колеги.

Будь ласка, запросіть депутатів у зал. Можемо голосувати, так? Я просто бачив, щойно двоє депутатів вийшло. Колеги, будь ласка, не виходьте з залу.

Я ще раз ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Транскордонне співробітництво як чинник євроінтеграційних процесів України» ([№5090](#)). Хто підтримує пропозицію повернутися до розгляду, прошу голосувати.

«За» – 222.

Бачу, що не встигли.

Колеги! Це повага до народних депутатів. Завтра ваш проект постанови так само буде відхилений. Крім відповідальності є питання етики. Хто не встиг проголосувати, вже є на місці?

Я ще раз ставлю на голосування пропозицію повернутися до проекту закону №5090, колеги. Прошу підтримати.

«За» – 228.

Ми повернулися.

Увага, тепер я ставлю на голосування проект постанови №5090 за основу та в цілому. Прошу підтримати. Голосуємо!

«За» – 224.

Колеги, ми ще раз зробимо той непростий маневр: я поставлю на голосування пропозицію про повернення, а потім – ще раз на голосування.

Я ставлю на голосування пропозицію повернутися до проекту постанови №5090. Прошу підтримати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 224.

Колеги, будь ласка, заходимо в зал. Щойно зайшло сім-вісім депутатів. Давайте сконцентруємося на цьому голосуванні. Можемо голосувати?

Я ставлю на голосування пропозицію повернутися до проекту постанови №5090. Прошу підтримати.

«За» – 229.

Повернулися.

Тепер, товариство, я ще раз ставлю на голосування проект постанови №5090 за основу та в цілому. Прошу підтримати.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Колеги, я тепер хочу з вами порадитися: в нас є ще один проект постанови про парламентські слухання. Ми зараз можемо його проголосувати? (*Шум у залі*). Колеги, я вам кажу, якщо ми розглядатимемо його за повною процедурою, ми не проголосуємо.

На ваш розгляд вноситься проект постанови [№5092](#). Прошу проголосувати за розгляд за скороченою процедурою. Прошу підтримати.

«За» – 194.

Запрошую до доповіді Гопко Ганну Миколаївну, голову Комітету у закордонних справах.

ГОПКО Г.М. Доброго дня, шановні колеги, шановні громадяни! На ваш розгляд вноситься проект Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Актуальні питання зовнішньої політики України». Комітет його схвалив. Оскільки 16 листопада Верховною

Радою вже затверджено проведення парламентських слухань з питань фінансування освіти, прошу для стенограми запланувати іншу дату проведення парламентських слухань з питань зовнішньої політики та призначити їх на 7 грудня.

Колеги, це надзвичайно важливі слухання, оскільки зовнішня політика в часи зовнішньої агресії – це одна з ключових сфер. Це поруч з армією і внутрішньополітичною єдністю один з трьох китів, на яких тримається наша з вами незалежність, і на яких базується наша відсіч агресії.

Зовнішня політика без ефективної внутрішньої не може формуватися, і тому нам дуже важливо, щоб парламент як представницький орган міг формувати відповідно до статті 85 Конституції України, де передбачено визначення засад внутрішньої і зовнішньої політики, належить саме до повноважень Верховної Ради України. І тому ми хотіли б, щоб парламент не лише визначав засади зовнішньої політики, а також контролював реалізацію цієї політики.

Ми розглядали складні питання з призначенням послів, реформу дипломатичної служби. Я хотіла подякувати парламентським комітетам, зокрема, з питань прав людини, з питань енергетики, з питань розвитку промислової політики, оскільки ми неодноразово проводили різні комітетські слухання з питань енергетичної дипломатії, економізації зовнішньої політики, культурної дипломатії. Нам дуже важливо на цих слуханнях продемонструвати наші зовнішньополітичні пріоритети, куди ми рухаємося, яка наша стратегія повернення Донбасу, Криму, встановлення миру. І тому прошу вас підтримати проведення 7 грудня парламентських слухань на тему: «Актуальні питання зовнішньої політики України».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Є бажання обговорювати? Можемо переходити до прийняття рішення? Є бажання, так?

Тоді запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Єгор Соколов. Увімкніть мікрофон.

СОБОЛЄВ Є.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).

Велике прохання до всіх колег: не просто проголосувати за цей проект постанови, а прийти на ці слухання. Будемо чесними, в парламенту немає свого бачення зовнішньої політики, немає, не було і від нас залежить, чи буде.

Два роки Україна живе за написаними в Мінську сценаріями. Ми не один раз говорили, не тільки тут, а в усіх провідних столицях світу, що це є пастка. Зараз, слава Богу, все більше людей, у тому числі Президент України, починають підтримувати це рішення. Я думаю, дуже важливо, щоб ці слухання стали першою спробою для парламенту допомогти Президенту виробити міжнародну політику України. Бо він тільки тоді буде сильний, коли за ним буде парламент, а ще важливіше – коли буде суспільство, яке бачитиме, що зовнішня політика реалістична, що вона дає більше шансів на безпеку, на розвиток. Розповідати про антипутінську коаліцію, яка існує тільки в уяві тих, хто про це розповідає, не реагувати на величезну підривну роботу Росії у Вашингтоні, Лондоні, Брюсселі, ми маємо завершити з таким безвідповідальним ставленням. Давайте проголосуємо за ці слухання, давайте прийдемо на них. Я особисто піду з Комітету з питань запобігання і протидії корупції, попрошу колег мене замінити. Я думаю, що дуже важливо, щоб всі парламентарії у цей день були разом. І давайте відверто поговоримо про те, чому Мінські домовленості не працюють, що можна зробити натомість. І разом з Президентом проведитимемо політику, яка дасть нашим людям цю саму безпеку і розвиток.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Тільки хочу нагадати, пане Єгоре, що Верховна Рада встановлює ключові позиції зовнішньої і внутрішньої політики. Завдяки рішенню Верховної Ради було прийнято рішення про стратегічний напрямок і ЄС, і НАТО. І цим парламентом воно буде повернуто, і всі чиновники в державі у своїх діях опираються і діють лише в тих рамках, які є задані Верховною Радою України. Не треба применшувати, як каже Олег Березюк, значення найвищого законодавчого органу в нашій державі, а, навпаки, треба його посилювати і спрямовувати. Дякую, шановні колеги.

Я запрошую до слова Ар'єва Володимира Ігоровича. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (одномандатний виборчий округ №218,

м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, напрями зовнішньої політики мають бути обговорені, причому негайно, оскільки, дійсно, ми бачимо, що певна втома світу не від України, але від санкцій щодо Росії, існує, особливо це стосується Європи. Якщо наші американські, канадські колеги більш чітко стоять на цій позиції, то ми бачимо зараз певне розчарування в Європейському Союзі через те, що багато хто хоче використовувати там свої певні бізнес-зв'язки. Ми бачимо намагання політично повернути Російську Федерацію до Парламентської асамблеї Ради Європи. І, в принципі, це бажання виходить часто не з необхідності, скільки із того, що стиль «ікорної дипломатії», на жаль, зараз присутній у стінах Парламентської асамблеї Ради Європи. Він діє і продовжує діяти. Ми маємо створити систему протидії таким загрозам. Систему протидії російським емісарам, які працюють сьогодні на території Євросоюзу і в країнах Європи. Кожна можливість важлива, і я думаю, що на ці слухання ми повинні запросити, в тому числі і представників іноземних посольств в Україні, які є особливо нашими друзями.

Шановні колеги, ми маємо так само зрозуміти, що інформаційна політика України на західному напрямку на сьогодні є доволі слабкою, і я розумію, що Росія вкидає набагато більше коштів, ніж може Україна, але в нас є можливість постійно працювати з нашими колегами і доносити позицію України, а узгодити її ми зможемо якраз на цих слуханнях.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми маємо заключний виступ Мосійчука Ігоря Володимировича. Через 3 хвилини ми переходитимемо до прийняття рішення.

Я прошу всіх колег депутатів зайти в зал і підготуватися до прийняття рішення.

Мосійчук Ігор Володимирович. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Олега Ляшка.

Звичайно, наша фракція підтримує проведення даних парламентських слухань, більше того, вважає їх необхідними.

Але хочу наголосити на тому, що це абсолютна неправда, що саме парламент виробляє і спрямовує аспекти зовнішньої політики. Чому? Тому що 16 квітня 2014 року за ініціативою лідера Радикальної партії Олега Ляшка прийнята постанова Верховної Ради України, яка прямо забороняє проведення міжнародних переговорів, які б передбачали зміни до Конституції, що, власне, відбувається зараз у Мінську. Тому нехтуючи постанову парламенту, ці перемовини продовжуються абсолютно в антиконституційний спосіб, тому що Верховна Рада не ратифікувала ніяких Мінських угод, не бачила їх офіційно. І зараз, власне, говорити про їхнє виконання, про їхнє дотримання немає жодного сенсу. Але слухання дійсно потрібні, необхідно дійсно визначити аспекти зовнішньої політики. І на наше тверде переконання, аспект має бути один – це україноцентризм, києвоцентризм. Інтереси української держави і нації мають бути понад усе: понад інтереси Москви, Брюсселя чи Вашингтона. На цьому ми стоїмо і стоятимемо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, обговорення завершено. Я прошу всіх зайти в зал, зайняти робочі місця. Секретаріат Верховної Ради прошу запросити депутатів у зал. Нам справді потрібен майданчик для обговорення, для визначення більш детальної стратегії. І парламентські слухання – це є ідеальний формат для такого обговорення. Тому я прошу всіх підтримати даний проект постанови.

Колеги, готові до голосування? Я ставлю на голосування проект Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Актуальні питання зовнішньої політики України» (№5092) за основу та в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 208.

Бачу, що не встигли. Будь ласка, запросіть депутатів у зал. Можемо переходити до прийняття рішення?

Я ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Актуальні питання зовнішньої політики України» (№5092). Хто підтримує пропозицію повернутися, прошу проголосувати.

Зупиніть голосування, ще підходять депутати. Хай усі займуть робочі місця.

Прошу підтримати проект постанови №5092. Голосуємо, колеги.
«За» – 209.

Немає волі залу повернутися до розгляду даного проекту постанови. Немає бажання в народних депутатів проводити парламентські слухання на тему: «Актуальні питання зовнішньої політики України».

Я ще раз поставлю на голосування. Якщо не буде голосів, проект постанови буде відхилено (*Шум у залі*). Немає механізму перенесення. Вам може Віктор Пинзеник детально розповісти всю цю історію. Є механізм – запросити депутатів, є механізм – на засіданнях всіх фракцій серйозно порушити питання про дисципліну, є механізм – вибрати, хто у фракціях найгірше приходить і з ними провести персональні розмови. Такі механізми існують, їх треба використовувати. Механізму прийняття рішення після обговорення не існує. Ми хочемо йти найкоротшим шляхом, а всі інші механізми не застосовувати, ніби їх не існує. Хай задумуються всі голови фракцій, автори проектів постанов, законопроектів і працюють там, де є підстави і сенс працювати. Запитайте своїх колег: «А чому тебе не було, коли розглядався цей проект постанови? А де ти був у той день?».

Колеги, давайте зараз зробимо одну хорошу річ. Давайте ми зараз опублікуємо в газеті «Голос України» присутність-відсутність депутатів. Це буде правильно? Мудро буде? Мудро.

Я пропоную зараз провести рейтингове голосування на предмет наявності депутатів у залі і опублікувати в газеті «Голос України». Приймається всіма, колеги? Приймається. Прошу заходити в зал. Я обіцяв на початку, що, коли ми побачимо, що не можемо прийняти рішення щодо важливих законопроектів не від політичної дискусії, а від відсутності депутатів, я дам вказівку опублікувати на сайті Верховної Ради і в газеті «Голос України».

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Голосуємо!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мені здається, такий день прийшов, так? Так.

Я зараз спочатку ще раз поставлю на голосування про повернення, а потім проведу рейтингове голосування.

Отже, я ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Актуальні питання зовнішньої політики України» (№5092). Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 217.

Якщо є механізм ще залучити кількох депутатів, я почекаю. Давайте ми проведемо зараз рейтингове голосування, його опублікуємо, а за той час запросіть депутатів, які є.

Отже, колеги, зараз я провожу рейтингове голосування на предмет наявності депутатів у залі. Не прийняття рішення, наголошую, а наявності депутатів у залі. Я вже зараз даю вказівку опублікувати результат на сайті Верховної Ради і в газеті «Голос України». Нехай ті, кого немає на цьому засіданні, пояснюють, чому їх не було в момент, коли ми обговорювали ключові питання зовнішньої політики.

Отже, колеги, прошу взяти участь у рейтинговому голосуванні. Будь ласка, голосуємо, колеги. Рейтингове голосування за свою присутність на пленарному засіданні.

«За» – 249.

Я прошу цей результат опублікувати.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту постанови №5092. Прошу проголосувати.

«За» – 219.

Немає голосів.

Ганна Гопко. Будь ласка, 30 секунд.

ГОПКО Г.М. Шановні колеги! Мені здається, це не смішно, тому що в нас парламентсько-президентська республіка. Обговорювати питання зовнішньої політики відповідно до Конституції України має парламент, визначати засади. Хто не голосує з БПП чи з «Народного фронту», або це зумисна позиція, або я не розумію, що відбувається.

Я вас прошу проголосувати, якщо ви хочете жити в нормальній країні, яка визначає, куди ми рухаємося. Зовнішня політика – це не лише питання сходу, безпеки Криму, це значно ширше. І тому нікому не потрібен весь цей цирк, який ви влаштовуєте зараз. Проголосуйте, тому що в парламенті має бути це обговорення. Я закликаю: зробіть цей крок і давайте обговорювати. Питання не лише в коаліції, питання

в тому, що в зовнішній політиці мають брати участь і коаліція, і опозиція. Ми маємо визначати, куди ми рухаємося, який ми суб'єкт в міжнародних перемовинах і яка наша держава, яку ми хочемо бачити.

Тому я вас прошу: проголосуйте! І не намагайтеся саботувати це рішення на користь, я не хочу казати, кому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я не раз наголошував, що це не питання коаліції чи опозиції, це питання спроможності або неспроможності парламенту. Можна сто разів говорити про те, що парламент не реалізовує свою візію в зовнішній політиці, бо він або спроможний, або неспроможний. Я вірю і переконаний, що парламент спроможний і потужний орган, який здатний формувати зовнішню політику, який може працювати. Для того треба показати політичну волю.

Колеги, я ще раз поставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду. Прошу зайти в зал і підготуватися до голосування.

Я ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Актуальні питання зовнішньої політики України». Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

«За» – 225.

Будь ласка, займіть робочі місця, колеги! Я ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту постанови №5092. Прошу проголосувати.

«За» – 227.

Ми повернулися.

Тепер я ставлю на голосування проект Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Актуальні питання зовнішньої політики України» ([№5092](#)) в цілому. Прошу підтримати.

«За» – 232.

Рішення прийнято.

Шановні колеги! До мене звернулися деякі голови фракцій, щоб ми на 5-7 хвилин швидше закінчили роботу, бо багато хто їде на прощання з Андрієм Тарановим. Багато делегацій просять на 12 годину, щоб я на 5 хвилин раніше завершив. Я з повагою ставлюся до цієї пропозиції, тому завершую нашу роботу і нагадую, що о 12 годині 30 хвилин ми переходимо до питання бюджету.

О 12 годині 30 хвилин ми матимемо змогу провести професійну дискусію з урядом. Я запрошую всіх народних депутатів бути активними, взяти участь у цьому обговоренні. В цьому залі буде представлення проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2017 рік».

Я прошу всіх о 12 годині 30 хвилин дисципліновано прибути до залу для продовження нашої роботи.

До зустрічі. Дякую.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час, відведений для перерви, завершений. Я хочу вам повідомити, що згідно з Регламентом сьогодні ми переходимо до розгляду питання про представлення проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік».

До нас у стіни Верховної Ради України прибув уряд на чолі з Прем'єр-міністром України Володимиром Борисовичем Гройсманом. Прошу привітати наших урядовців, колеги *(Оплески)*.

Колеги, я хочу озвучити регламент, який передбачений для розгляду даного питання. Отже, спочатку коротке слово надається Прем'єр-міністру, потім буде представлення Державного бюджету на 2017 рік міністром фінансів України Олександром Олександровичем Данилюком (на це відводиться 15 хвилин), потім виступатиме голова бюджетного комітету Андрій Васильович Павелко – 5 хвилин, потім питання-відповіді – дається сумарно 15 хвилин і для міністра, і для голови комітету, виступи всіх представників фракцій і груп, виступи народних депутатів – до 10 хвилин, заключне слово голови комітету і Прем'єр-міністра.

Згідно з Регламентом розгляд даного питання буде відбуватися 1 годину 20 хвилин. Це є достатній час, щоб ми змогли до 14 години розглянути це питання.

Шановні колеги, прошу бути уважними під час записів, є окремо час для фракцій і груп, є окремо час для народних депутатів, щоб в нас не було дискусій під час розгляду. Приймається?

Колеги, я надаю слово для виступу Прем'єр-міністру України Володимирі Борисовичу Гройсману. Будь ласка, прошу ввімкнути мікрофон *(Оплески)*.

ГРОЙСМАН В.Б., *Прем'єр-міністр України*. Доброго дня! Дуже дякую, шановні колеги народні депутати. Вельмишановний пане Голово Верховної Ради України! Сьогодні ми представимо, відповідно до Регламенту Верховної Ради України, проект бюджету на 2017 рік. Уряд вчасно, 15 вересня, вніс цей фінансовий основний документ. Ми дуже хотіли б, щоб у стінах українського парламенту було проведено дуже якісну дискусію щодо того, яка буде остаточна редакція цього бюджету. Але важливо є те, що ми внесли цей бюджет абсолютно чесно, відкрито, в якому є абсолютно збалансовані як доходи, так і видатки, і в якому є дуже чіткі пріоритети, які опираються на економічне зростання, які дадуть можливість не тільки забезпечити певний розвиток нашої країни, а також почати відновлення соціальної справедливості і підвищення соціальних стандартів, підвищення заробітних плат, зокрема, для освітян і лікарів.

Хотів би декілька слів сказати про пріоритети.

Перший пріоритет – це безпека і оборона. Цей пріоритет знайшов своє відображення і зростання відповідних видатків (про це скаже міністр фінансів).

Другий пріоритет: ми масштабно будуватимемо українські дороги, розвиватимемо економіку і розвиватимемо наші транспортні можливості і логістичні пріоритети.

Третій пріоритет: децентралізація. В цьому проекті повністю збережена вся фінансова децентралізація і підвищення відповідальності місцевих органів влади. Ми передбачаємо збільшення заробітних плат для українського вчителя в наступному році на 30 відсотків, для українського лікаря – близько 20 відсотків. Ми зберігаємо всю систему стипендій для наших студентів. Ми робимо абсолютно чіткий крок для повноцінного забезпечення ліками українських громадян за всіма наявними програмами, які, на превеликий жаль, не виконувалися. Ми намагаємося в наступному році максимально витримати цю потребу.

Окремо хотів би підкреслити, що там знайшли свою підтримку і питання національної культури.

Ми знайшли варіант підтримки наших фермерів, фермерських господарств у розмірі 5,5 мільярда гривень. Ми забезпечуємо збільшення видатків на регіональний розвиток до 9 мільярдів гривень (йдеться про державний фонд регіонального розвитку, про субвенції на

соціально-економічний розвиток, а також підтримку об'єднаних територіальних громад).

Хотів би розраховувати на те, що сьогоднішня презентація буде тільки початком нашої плідної взаємодії, нашого конструктивного діалогу з метою вийти на якомога кращий фінансовий документ і зробити це спільно. Тому що люди, напевно, вже зморилися чекати тих дій, які дадуть змогу реально відчувати і розвиток нашої країни, і зростання заробітних плат. Але це все має відповідати стану нашої національної економіки.

Будемо вдячні від імені уряду за ваші конструктивні пропозиції і за професійний діалог.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Запрошую для представлення Державного бюджету на 2017 рік міністра фінансів України Олександра Олександровича Данилюка. Прошу до трибуни. Доповідь – до 15 хвилин, пане Олександре. Будь ласка.

ДАНИЛЮК О.О., *міністр фінансів України.* Шановний пане Голово Верховної Ради! Шановні народні депутати! Це велика честь для мене представляти вам бюджет України на 2017 рік, підготовлений нашою урядовою командою. Працюючи над розробкою бюджету на 2017 рік, ми врахували недоліки планування та реалізації бюджету цього року. Тому цей бюджет сформований на наступних принципах: реалістичність, перспективність, пріоритизація та прозорість.

Реалістичність. Бюджет реалістичний як по доходах, так і по видатках. Бюджет побудований на чинній законодавчій базі, крім тих законодавчих змін, які були подані разом із бюджетом.

Перспективність. Враховані плани розвитку економіки на середньостроковий період та плани з реформування ключових сфер, пріоритетних сфер.

При тому сама пріоритизація сфер є ще однією виразною рисою бюджету. Чітко визначені десять сфер, які отримують пріоритетну увагу та фінансування – це обороноздатність, дипломатія, соціальні стандарти, освіта, охорона здоров'я, АПК, дорожній фонд, енерго-ефективність, культура, децентралізація.

Прозорість. Відкритість була як під час розробки бюджету, так і під час його розгляду в парламенті. Для цього уряд вніс проект бюджету до парламенту своєчасно і готовий до якісного діалогу з народними депутатами, а також і з експертним середовищем. Цей конструктивний діалог вже розпочався під час проведених зустрічей з деякими парламентськими фракціями, з іншими фракціями ми зустрінемося найближчим часом.

Ще раз хочу наголосити, що відбувається відкрита дискусія. Вчора було проведено засідання бюджетного комітету Верховної Ради в прямому ефірі, де в нас був відкритий діалог, за що я дуже вдячний всім членам комітету, а також всім тим, хто взяв участь у зустрічі з урядовою командою, з фракціями, з якими ми зустрічалися.

Бюджет на 2017 рік базується на реалістичних доходах та наявних можливостях.

Доходи – це такі доходи, які ми справді можемо отримати та дефіциту, який ми можемо покрити. Ми очікуємо, що надходження в бюджет від податків та зборів зростуть, причому не внаслідок посилення податкового тиску на бізнес. Ми не закладаємо збільшення податків, за винятком деяких ставок акцизів та упорядкування рент на частотний ресурс та транспорт аміаку. Ми очікуємо, що зростуть надходження практично від усіх основних податків і зростуть вони саме завдяки економічному зростанню, а також завдяки заходам, які ми вживаємо по впорядкуванню ситуації з адмініструванням податків, боротьбі із зловживаннями в податковій та митних сферах.

Важливо, що параметри та розрахунок дохідної частини бюджету були обговорені та верифіковані з незалежними експертами. Для бюджетних видатків чітко визначена стеля: вона обрахована як доходи плюс граничний дефіцит, визначений у розмірі 3 відсотків від ВВП, або в абсолютних цифрах – це 77,5 мільярда гривень. І дефіцит в розмірі 3 відсотків – це на 0,7 відсотка менше, ніж у 2016 році, і це є планом уряду. Скорочувати наш дефіцит – це не лише є наші міжнародні зобов'язання, але насправді це є правильна прагматична політика, яка дає змогу країні жити за власний рахунок. Така політика дасть можливість збалансувати державні фінанси і надасть поштовху економіці країни.

Видатки в бюджет розраховані, як уже казав, з реалістичних доходів та дефіциту. І стеля визначена на рівні 790 мільярдів гривень. Для їх ефективного використання бюджет чітко структурований та

орієнтований на фінансове забезпечення першочергових пріоритетів (їх десять). Це оборона і безпека, збільшення фінансування на міжнародну діяльність, а саме збільшення фінансування наших дипломатичних представництв, у тому числі з урахуванням необхідності створення повноцінних торговельних представництв, соціальна підтримка населення, освіта, зокрема, підвищення зарплати вчителям, охорона здоров'я, розвиток дорожньої інфраструктури, створення фонду енергоефективності, забезпечення підтримки в агропромисловому комплексі, підтримка культури та підтримка місцевих та регіональних бюджетів у рамках реформи децентралізації.

Зупинюся детальніше на пріоритетах.

Оборона. Найперший з пріоритетів в умовах значних зовнішніх викликів – це безперечне забезпечення обороноздатності держави та безпеки наших громадян. Ми збільшимо витрати бюджету на оборону на 14,5 мільярда гривень і забезпечимо фінансування сектору безпеки та оборони в розмірі 5 відсотків від ВВП. Таким чином, у 2017 році Міністерство оборони отримає 64 мільярди гривень, МВС – 46 мільярдів, СБУ – 6 мільярдів. Також ми збільшуємо зарплати військово-службовцям та вирівнюємо рівень зарплат між різними силовими структурами. Загалом грошове забезпечення збільшується на 8,4 мільярда гривень, що буде до майже 55 мільярдів гривень (це вдвічі більше, ніж було в 2014 році).

Важливим також є підсилення наших позицій на дипломатичному фронті. Витрати державного бюджету на захист державних інтересів за кордоном або дипломатію збільшено на 1 мільярд гривень, це плюс 33 відсотки до цього року. Крім посилення захисту національних інтересів та прав громадян за кордоном, а також підвищення позитивного іміджу України, важливим завданням є просування економічних інтересів України. Розраховуємо на ефективну спільну роботу диппредставництв з інститутами підтримки розвитку бізнесу, які ми створюємо, офісом підтримки інвесторів і структурами підтримки українського експорту.

Державну підтримку соціально незахищених громадян збільшено на 23 відсотки. Ключовим аспектом соцзахисту є адресність. Для надання допомоги найуразливішим верствам населення в оплаті на послуги ЖКГ у проекті Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» загальний обсяг пільг та житлових субсидій

населенню на оплату житлово-комунальних послуг визначений у сумі 51 мільярд, що на 10,4 мільярда більше, ніж у цьому році. Водночас ми прогнозуємо, що за рахунок зростання заробітних плат, а також заходів з енергоефективності, які ми також визначаємо як пріоритет, число родин, які потребуватимуть субсидій у опалювальному сезоні, з 17-18 років почне знижуватися.

Пріоритетом уряду є підвищення соціальних стандартів. Тому прожитковий мінімум пропонується збільшувати підвищеними темпами на 10 відсотків до кінця наступного 2017 року. Це на 2 відсоткових пункти більше, ніж рівень інфляції. У 2017 році прожитковий мінімум становитиме в середньому на одну особу з 1 січня – 1 тисячу 544 гривні, з 1 травня – 1 тисяча 624 гривні і з 1 грудня – 1 тисяча 700 гривень.

Освіта. Надзвичайно важливим є підвищення якості освіти. Уряд визначив пріоритетним розвиток середньої освіти. На наше переконання, вчитель, який навчає наших дітей, повинен отримувати достойну зарплату. Тому наступного року її розмір збільшиться в середньому на 33,5 відсотка.

Розв'язана проблема фінансування ПТУ, зокрема, вперше в освітній субвенції враховані видатки на здобуття повної загальної середньої освіти у професійно-технічних навчальних закладах. На це передбачено 1,6 мільярда гривень.

Уперше враховано цільові видатки надання державної підтримки учасникам бойових дій та їх дітям для здобуття професійно-технічної та вищої освіти.

Зараз більш детально щодо зарплат. Середня заробітна плата педагогічних працівників навчальних закладів зростає. Наступного року ми передбачаємо в бюджеті підвищення окладів викладачів відразу на 2 тарифних розряди (з 12 до 14 розряду). Таким чином, як я вже казав, збільшення буде на 33,5 відсотка і, наприклад, приріст зарплати вчителя без категорії буде плюс 1 тисяча 29 гривень на місяць, а вчителя I категорії – 1 тисяча 531 гривня на місяць.

Також враховано зміни підходів до виплати академічних та соціальних стипендій. На 2016 рік враховано нові підходи. Стипендіальний фонд збільшено на 576 мільйонів гривень, тобто фонд збільшено. А збільшення ефективності використання коштів досягається

за рахунок змін і підходів до виплат: академічні стипендії виплачуються за рейтингом успішності, а соціальні – за рівнем доходів сім'ї.

Охорона здоров'я. Загальні видатки на охорону здоров'я наступного року збільшуються на 8,2 мільярда гривень. Основними компонентами є збільшення видатків на централізовану закупівлю ліків до 5,9 мільярда гривень. Загалом ці видатки вперше передбачені в обсязі, достатньому для покриття стовідсоткової потреби в ліках для тяжкохворих. Це, зокрема, стосується онкохворих, інфікованих на ВІЛ/СНІД, а також тих, хто страждає діабетом. Збільшення видатків з державного бюджету забезпечить додатково 120 мільярдів доларів від глобального фонду, таким чином, ми разом консолідуємо ресурс майже в 9 мільярдів гривень на закупівлю ліків – це вперше в історії. Збільшення зарплати медпрацівників: зарплата лікаря-терапевта на кінець року становитиме 7 тисяч 910 гривень – це зарплата в пілотних регіонах, де зараз відбуваються реформи, і це наочний приклад переваг реформування охорони здоров'я. Під час планування видатків на охорону здоров'я ми використовували підходи щодо фінансування виключно медичної послуги.

Наступний – це економічний блок. Звичайно, ми передбачили стимули для розвитку ключових сфер економіки, яка є головним інвестором бюджету. При цьому для максимізації ресурсу і підвищення ефективності інвестицій, ми також долучаємо кошти міжнародних партнерів.

У 2017 році на підтримку сільгосптоваровиробників передбачено спрямувати 5,5 мільярда гривень. Ми плануємо ці кошти спрямувати, в першу чергу, на підтримку малих фермерських господарств.

Фінансування дорожньої інфраструктури здійснюватиметься через Дорожній фонд, в нього закладається 14,2 мільярда гривень з держбюджету. А також ми плануємо залучити додатково 27,2 мільярда гривень від міжнародних фінансових інституцій, насамперед від Світового банку.

Аналогічний принцип діє також і при створенні Фонду з енергоефективності, де з бюджету закладається 800 мільйонів гривень, а від міжнародних партнерів ми плануємо залучити до 3 мільярдів гривень уже в наступному році. Таким чином направляємо державні кошти в ті сфери, де ми не лише можемо підвищити якість послуг для населення, а і забезпечити створення додаткових робочих місць.

Культура. Наступного року культура не буде фінансуватися за залишковим принципом, видатки на культуру збільшені на 1 мільярд гривень, зокрема, на підготовку та проведення в Україні пісенного конкурсу «Євробачення» – 455 мільйонів гривень. Частина цих коштів буде повернуто Києвом, тому що ви знаєте, що вони взяли на себе зобов'язання частину коштів профінансувати.

Створення та розповсюдження національних фільмів – 500 мільйонів гривень. Будівництво другої черги Національного музею «Меморіал жертв Голодомору» – 14 мільйонів гривень. Ремонтно-реставраційні роботи на об'єктах культурної спадщини, в тому числі на об'єктах Національного історико-меморіального заповідника «Бабин Яр» та облаштування Національного меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні – 60 мільйонів гривень.

Реформи міжнародних відносин...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скільки додати часу, пане Олександрє? Подивіться. Три хвилини, так? Додаємо 3 хвилини? Будь ласка.

ДАНИЛЮК О.О. Процес децентралізації у 2017 році продовжиться, фінансове забезпечення місцевих громад продовжує зростати. Так, обсяг доходів місцевих бюджетів у 2017 році зросте на 25 мільярдів гривень або на 16 відсотків і становитиме 175 мільярдів гривень.

Прогнозний обсяг фінансового ресурсу місцевих бюджетів на 2017 рік становитиме 395 мільярдів, що на 59 мільярдів більше, ніж у цьому році або 17 відсотків. Для недопущення ситуації поточного року щодо недостатності фінансових ресурсів районним та обласним бюджетам на видатки з отримання закладів освіти та охорони здоров'я в державному бюджеті передбачено додаткову дотацію в сумі 14,9 мільярда гривень. Держава продовжує надавати підтримку місцевим бюджетам для реалізації інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, а також проектів співробітництва та добровільного об'єднання територіальних громад за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку та субвенцій на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад.

Трансфертна політика в 2017 році залишиться незмінною: для місцевих бюджетів у державному бюджеті передбачено трансферти на суму 219,1 мільярда гривень.

Висновок. Хотів би наголосити, що уряд перейшов на середньострокове публічне планування бюджету. Основні бюджетні параметри розраховані на найближчі три роки з прогнозом на відновлення і зростання економіки, бюджет збалансований та справедливий. Спираючись на економічні зростання і продовження структурних реформ, ми розраховуємо одночасно забезпечити підвищення доходів і якості послуг для громадян. Це відповідає меті, яку визначив уряд через стале економічне зростання до підвищення рівня та якості життя громадян.

Уряд повністю відкритий та готовий до співпраці з Верховною Радою. Для реалізації бюджету 2017 року необхідні узгоджені дії законодавчої та виконавчої гілок влади.

Дякую за увагу. Прошу прийняти бюджет до розгляду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, Олександр Олександровичу. Зараз до співдоповіді запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету Андрій Васильович Павелко. Будь ласка, пане Андрію. Нагадую: регламент – 5 хвилин.

Пане Олександр, будь ласка, проходите до ложі уряду.

ПАВЕЛКО А.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні народні депутати! Шановні Прем'єр-мініstre та члени уряду! Щойно урядом було представлено проект Закону «Про Державний бюджет України на 2017 рік». Головний позитив – це вперше за останні роки своєчасне подання законопроекту до парламенту. Подання урядом законопроекту у встановлені строки дає парламенту достатньо часу для його подальшого розгляду та конструктивного доопрацювання. На мій погляд, завдання Верховної Ради полягає в тому, щоб спільно з урядом зробити бюджет з реалістичними показниками, бюджет, який стане одним із головних інструментів для розвитку економіки України в наступному році.

Вчора на засіданні Комітету з питань бюджету за участю Першого віце-прем'єр-міністра Кубіва Степана Івановича та міністра фінансів було презентовано основні пріоритетні проекти Державного бюджету на 2017 рік та відбулася професійна дискусія щодо цього.

У процесі обговорення вразливими виявилися питання по запропонованих у законопроекті показниках міжбюджетних відносин, по-перше, щодо недостатнього забезпечення ресурсами і передачі нових видаткових повноважень на місцевий рівень, включаючи застосування інших підходів до фінансування і забезпечення закладів освіти та охорони здоров'я; по-друге, безпідставної передачі на фінансування з місцевих бюджетів окремих, визначених законодавством пільг громадянам та компенсації за пільговий проїзд.

Також дискусійними були й питання щодо адекватності обсягу надання в 2017 році прямої бюджетної підтримки АПК у зв'язку із завершенням спеціального режиму оподаткування ПДВ для аграріїв.

Активно обговорювалося питання щодо важливості державної підтримки промисловості, а також створення дорожнього фонду з одночасним посиленням контролю за ефективністю використання відповідних бюджетних коштів.

Окремо доцільно відмітити, що доходна частина проекту державного бюджету сформована з урахуванням урядових ініціатив з податкового законодавства. Тому слід звернути увагу, що реалістичність бюджетних надходжень значною мірою залежить від прийнятих відповідних законопроектів [№5044](#) і [№5032](#).

Крім того, одночасно з проектом бюджету урядом подано інші пов'язані з ним системні законопроекти, а саме [№5131](#) щодо змін до Бюджетного кодексу та [№5130](#) щодо змін до іншого законодавства. Отже, такі законопроекти належить розглядати взаємоузгоджено з метою дотримання збалансованості бюджетних показників.

Комітет вже розпочав активне опрацювання законопроекту та на перше читання має підготувати висновки і пропозиції, розглянувши пропозиції суб'єктів законодавчої ініціативи.

Тому звертаємо увагу депутатів комітетів щодо формування своїх пропозицій відповідно до вимог статті 156 Регламенту Верховної Ради. Всі пропозиції повинні бути подані Комітету з питань бюджету не пізніше 1 жовтня. При цьому пропозиції щодо збільшення витрат або зменшення надходжень Державного бюджету мають визначити джерела їх покриття, тобто бути збалансованим. Як правило, всі хочуть збільшити видатки бюджету, проте не треба забувати, що для цього необхідно знайти реальні, а не вигадані джерела доходів. Безумовно, для кожного з нас пріоритетом є зростання зарплати і соціальних виплат, але необхідно спиратися на дійсний стан справ у економіці.

Тому закликаю колег об'єктивно підійти до оцінки проекту бюджету, не спекулювати на цій темі, а забезпечити фахове опрацювання проекту державного бюджету.

Дякую за увагу і запрошую всіх до співпраці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Андрію. Але я прошу залишатися за трибуною.

Колеги, ми маємо 15 хвилин на відповіді і запитання до обох доповідачів. Давайте, пане Андрію, розпочнемо спочатку з вас. Чи з міністра? З міністра. Добре. Давайте поступимо таким чином: є 15 хвилин, давайте не регламентуватимемо кому запитання, а кому буде надане – той відповідатиме. Приймається так? Тоді ми не розділяємо 15 хвилин, а даємо одним блоком. Домовилися, колеги.

Я прошу провести запис на запитання до доповідача і співдоповідача.

Драюк Сергій. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

ДРАЮК С.Є., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово Бурбаку Максиму.

БУРБАК М.Ю. Шановні колеги, доброго дня! Дякую за змістовну презентацію проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2017 рік». Всі позиції, які відстоював «Народний фронт», я почув, вони підтверджуються. Перше – це те, що не менше 5 відсотків валового внутрішнього продукту йде на оборону та національну безпеку. Друге – це те, що підтримана ініціатива міністра науки і освіти Лілії Гриневич стосовно підвищення зарплати педагогічним працівникам на 33,5 відсотка.

Скажіть, будь ласка, чи вдасться вам ще в цьому році збільшити фінансування на національну безпеку, тобто на Міністерство внутрішніх справ та ДСНС, для того, щоб реформа Національної поліції була продовжена?

Дякую.

ГРОЙСМАН В.Б. Дозвольте відповісти.

Шановний Максиме Юрійовичу! Шановні колеги народні депутати! Дякую за підтримку цього проекту бюджету. І ми розраховуємо на подальшу професійну дискусію. Хотів би сказати про ті кроки, які робить уряд у цьому році. Ми нещодавно розглядали питання щодо забезпечення ритмічного фінансування національної безпеки і оборони, а саме: Міністерства оборони і матеріального забезпечення наших військових, працівників Національної поліції, Державної прикордонної служби, Національної гвардії. І у зв'язку з цим уряд винайшов можливість зорієнтувати 6 мільярдів гривень на те, щоб до кінця року через зміни до державного бюджету, які ми направимо до українського парламенту, забезпечити ритмічне фінансування цієї сфери.

Окремо хотів би привернути вашу увагу. Уряд визначив для себе як дуже важливий пріоритет – це ефективну боротьбу з бандитизмом, з пограбуваннями, з гвалтуваннями, з крадіжками, угонами. У нас сьогодні є з цим величезні проблеми з причин, нам всім відомих: конфлікт дає про себе знати і всередині країни. Тому спільно з міністром внутрішніх справ, керівником Національної поліції ми розробили комплекс заходів, який дасть змогу нам підсилити карний розшук України, для того щоб ми могли дати цим хлопцям, звичайним операм, нормальну заробітну плату, і вони об'єктивно почали працювати по боротьбі зі злочинністю.

Інше питання, яке потрібно нам від Верховної Ради України. Нам треба підвищити відповідальність за пограбування, крадіжки, розбійні напади та інші важкі злочини по відношенню до людини. Ми розраховуватимемо на те, що український парламент підтримає ці ініціативи, і ми зможемо в найближчі часи змінити це законодавство. Тому що той, хто вбиває, той, хто гвалтує, той, хто грабує, має сидіти в тюрмі, а не ходити на волі. Очевидно, що відповідне законодавство, яке нещодавно було прийнято парламентом, буде потребувати змін. Я вважаю, що це є помилка, яку потрібно спільно виправити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шкрум Альона Іванівна. Будь ласка.

ШКРУМ А.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Я прошу передати слово Вадиму Івченку.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановний Володимире Борисовичу! З того бюджету, який ви подали, ви покладаєте непомірні видатки органів місцевого самоврядування – це оплата за енергоносії, оплата за комунальні послуги, оплата за адмінтехперсонал та медичні установи. За нашими розрахунками і за тими тарифами, які ви підвищили, це близько 16,5 мільярда гривень, дві третіх тих надходжень, які отримали місцеві громади. Мені здається, що вони мають розвиватися, а не проїдати ці кошти. Це перше.

Друге. Щодо аграрного комплексу. Більшість коштів, Володимире Борисовичу, від спецфондів, це спецконфіскація або продаж майна. Я прошу вас змінити джерела надходження безпосередньо по цих статтях для підтримки маленьких фермерів. Тому якщо ви не дасте ці кошти фермерам, вони відчують обман. Прошу змінити це...

ГРОЙСМАН В.Б. Дуже дякую за ваше запитання.

Перше – щодо децентралізації. Я є тією людиною, яка стоїть у витоків децентралізації у країні. Модель фінансової децентралізації була розроблена ще першим урядом після Революції Гідності, який очолював Арсеній Петрович Яценюк, в якому я обіймав посаду профільного віце-прем'єр-міністра. І ви знаєте, що я боровся і борюся за те, щоб фінансова децентралізація відбулася, хоча не всі політичні сили, треба сказати правду, підтримують це, і це є величезним гальмом для продовження подальшої децентралізації.

Хочу звернути вашу увагу, що для бюджетної сфери країни, ні для освіти, ні для охорони здоров'я, ніякі ціни і тарифи в цьому році не змінювалися. Ви сказали щойно невірну інформацію, тому що бюджетна сфера завжди мала відповідно ринкові ціни. Тому це ніяк не вплине на величину виплат.

Що стосується фінансувань. Як ви почули з презентації міністра фінансів, зростання місцевих бюджетів у цьому році відбудеться на

рівні плюс 25 мільярдів гривень. Це чергове достатньо суттєве зростання бюджетів. І можу вам сказати, що нам потрібно не тільки дати на місця фінанси, нам треба підвищити відповідальність. Ця відповідальність і полягає у тому, що власники, які володіють будівлями шкіл, лікарень, мають зробити ці лікарні і школи енергоефективними. І в них є на це абсолютно повні фінансові можливості.

Я можу кожному меру показати, де є ці гроші, як їх можливо було б, на мій погляд, використати для того, щоб не тримати їх на депозиті, а заставити працювати на національну економіку, на енергоефективність і енергонезалежність. Тому хочу запевнити вас, що в державному бюджеті на наступний рік зберігається повноцінна децентралізація з одночасною реальною відповідальністю місцевих органів влади.

Хочу підкреслити, якщо на рівні району або якоїсь області буде відповідна проблема в наступному році для того, що треба буде збалансувати і підтримати, то ми заклали 14,9 мільярда гривень ресурсу, який можна буде направити на таку підтримку. Жодних загроз, жодних зривів фінансування, жодних надмірних втрат місцевих бюджетів у цій системі не передбачено і не буде. Навпаки, це ресурси, це відповідальність, це ефективність місцевої влади, яка має бути підзвітна і підконтрольна місцевим громадам, щоб кожен громадянин того чи іншого міста знав, куди і як витрачаються кошти. Бо якщо ми даємо з вами в субвенції енергоносії, жодного стимулу енергоефективності немає. Дали мільйон – мільйон витратили, дали 10 мільйонів – 10 витратили, а зараз кожен рахуватиме свою копійку. І я переконаний у тому, що від цього Україна стане сильнішою, і сильнішим стане місцеве самоврядування.

А тепер що стосується підтримки аграріїв. Хочу, щоб ви це просто зафіксували і зрозуміли: 5,5 мільярда гривень дорівнюватимуть 1 відсотку валової продукції агропромислового комплексу. Це означає, що 5,5 мільярда гривень, незалежно від будь-якого джерела, будуть наповнені реальним ресурсом і профінансовані. Я прошу, щоб ви це просто зафіксували, потім кожний квартал запитували, а я відповідально ставлюся до своїх слів. Тому кожна копійка на аграрний сектор буде профінансована в повному обсязі.

Окремо хотів би сказати, що ми розраховуємо, шановні друзі, на те, що український парламент допоможе нашій правоохоронній

системі, системі правосуддя в абсолютно цивілізований спосіб повернути в державний бюджет кошти, які були вкрадені злочинними режимами чи злочинним режимом, бо там є дуже багато авторів цих коштів, які були вкрадені в держави, а це означає в громадян України. Тому наш з вами обов'язок ці кошти повернути. Блокування цього процесу призведе до того, що ці кошти будуть виведені поза межі України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, дайте можливість завершити.

ГРОЙСМАН В.Б. Вибачте. Я би хотів, щоб кожен усвідомлював, що 1,5 мільярда доларів, які украли в українців, мають бути повернуті на місце в бюджет, а бюджет має використовуватися абсолютно прозоро. Це означає, що державні закупівлі є прозорими. Ви знаєте, що є сьогодні сайт *data.gov.ua*, на якому розписані всі видатки державного бюджету до копійки. Ми відкриті, публічні і найголовніше, що ми будемо ефективні.

Дякую за підтримку ініціатив і за підтримку в майбутньому бюджету на 2017 рік.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Тимошенко Юрій Володимирович. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №88, Івано-Франківська область, політична партія «Народний фронт»). Від себе особисто хочу подякувати всьому уряду за якісну роботу. Особлива подяка пані Лілії Гриневич. І прошу передати слово депутату Помазанову, «Народний фронт».

Дякую.

ПОМАЗАНОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Фракція «Народний фронт». Шановний Прем'єр-міністре! Шановні урядовці! У мене є до вас доволі просте запитання, яке водночас

викликало бурхливі дискусії у парламенті протягом цього року і на яке ви вже, в принципі, почали відповідати.

Всі ми знаємо, що до парламенту внесена зараз нова, остання редакція законопроекту про спецконфіскацію. Всі ми чули, що Президент у своєму щорічному посланні наголосив на необхідності ухвалення цього законопроекту в будь-якій редакції. Всі ми розуміємо, що зараз є необхідність у підтримці нашої армії, обороноздатності нашої держави. Я хотів би почути від уряду: чи підтримує він ініціативу фракції «Народний фронт» щодо необхідності прийняття цього законопроекту? Чи планує уряд у разі прийняття цього законопроекту (а я переконаний, що він повинен бути прийнятий у цьому парламенті) розподілити ці грошові кошти, як пропонує «Народний фронт»: 50 відсотків – на забезпечення обороноздатності, підвищення заробітних плат новим поліціантам, які пройшли тести, військовослужбовцям, забезпечення їм виплат, а інші 50 відсотків – на підвищення соціальних стандартів.

Дуже дякую.

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую за ваше запитання.

Насправді, уряд вчора вніс в український парламент останню версію проекту закону про спецконфіскацію. Ми підтримуємо те, що кошти, які були вкрадені, мають бути повернуті, і це наш обов'язок. Я просто собі не уявляю, хто візьме на себе відповідальність, якщо, не дай Бог, ці кошти зникнуть. Я вважаю, кожен той, хто не проголосує за те, щоб ми в цивілізований спосіб (це ні в якому разі не шантаж) відновили справедливість, тут будуть величезні питання. Ми заклали в бюджет надходження від спецконфіскацій на наступний рік 10,5 мільярда гривень. Колеги, загальна сума спецконфіскацій – 40 мільярдів гривень. І якщо хтось скаже, що ми взяли неймовірні доходи і поклали їх у доходи бюджету, це неправда, тому що я навів вам цифру. І ми, звісно, підтримуємо, що ці ресурси в розмірі 40 мільярдів гривень повинні бути витрачені на розвиток національної економіки, на підтримку нашої обороноздатності і, як наслідок, на підвищення соціальних стандартів для українців.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Кудлаєнко Сергій Володимирович. Будь ласка.

КУДЛАСНКО С.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Володимире Борисовичу! Шановні представники уряду! Хотів би поставити запитання стосовно того, що ми в цьому році мали проблему щодо утримання закладів охорони здоров'я, профтехучилищ тощо. Уже місцеві бюджети, на жаль, не витримують цього навантаження. Чи має уряд підстави сподіватися, що наступного року ми не матимемо таких скандалів щодо ПТУ та закладів охорони здоров'я? Яким чином ми будемо спільно цю проблему розв'язувати?

Дякую.

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую за ваше запитання. Насправді, ці питання потребували врегулювання в бюджеті.

У проекті бюджету на наступний рік передбачено 1,6 мільярда гривень, які будуть направлені на підтримку роботи ПТУ. Більше того, ми вважаємо, що профтехосвіта має бути повністю модернізована, оскільки ті молоді люди, яких ми навчаємо сьогодні, у своїй більшості є відірвані від сучасних технологічних процесів у реальному секторі економіки. Тому, з одного боку, ми передаємо їх на рівень областей, ми забезпечуємо підтримку ресурсу, але, з іншого боку, ми маємо забезпечити модернізацію навчальних програм і інтеграцію профтехосвіти в реальний сектор економіки. І тут є гарні міжнародні моделі, над якими ми працюватимемо для того, щоб і замовлення на підготовку кадрів різного рівня були повністю адекватними тому запиту, який є на ринку праці. Тут потрібно і реальне прогнозування, що ми будемо мати, яке зростання, в яких секторах через три, п'ять і більше років.

Дякую за ваше запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Останнє запитання – Добродомов. Потім переходимо до виступів від фракцій. Будь ласка.

ДОБРОДОМОВ Д.Є., секретар Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №115, Львівська область, самовисуванець). Доброго дня! Я прошу передати слово Олегу Мусію.

МУСІЙ О.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одноmandatний виборчий округ №124, Львівська область, самовисуванець). Доброго дня! Шановний Володимире Борисовичу! Хочу подякувати вам за можливість народним депутатам обговорити бюджет на відміну від «попередників» і попередніх урядів, і погодитися з вашою оцінкою попередніх бюджетів, назвавши свій бюджет чесним. Відповідно ви, напевно, вважаєте, як більшість народу України, що попередні бюджети були нечесні, що відповідає думці народу України.

Хочу вас запитати щодо охорони здоров'я. В бюджеті передбачено на Національну академію наук тільки 400 мільйонів гривень. А де ще 1 мільярд, бо минулого року був 1 мільярд 400? Як будуть фінансуватися ці заклади охорони здоров'я академії наук?

І було запитання від Івченка щодо передачі на місцеві бюджети. Це правильне запитання, тому що є законопроект, який супроводжує урядовий бюджет, зміни до бюджетного кодексу (№5131). І саме там передбачено передачу на місцеві...

ГРОЙСМАН В.Б. Я розпочну з другого запитання. Я про це і сказав, що насправді той, хто володіє майном, має його утримувати і робити енергоефективним. Якщо ми даємо субвенцію заплатити за енергоносії, вони просто беруть і витрачають, у них немає мотивації на проведення модернізації, а вона нам дуже потрібна.

Тому сьогодні в місцевих бюджетах є кошти, я можу вам показати залишки і ви побачите, що цих коштів є не так достатньо, щоб робити якісно свою справу. І це дуже добре, що ми передали зарахування в місцеві бюджети. Є проблемні громади, які є неспроможними, ми їм допомагаємо через інші механізми, але водночас це питання абсолютно об'єктивне.

Я вважаю, що наше завдання забезпечити достатньо субвенцій на освітній процес, і тут ми закладаємо, наприклад, підвищення заробітної плати від 1 тисячі 300 гривень вчителю, ми маємо зараз підвищити престижність роботи українського вчителя. Які в нас будуть всі інші професії, залежить від того, в якому стані буде наша національна освіта. І тут важливо цей пріоритет визначити як окремий і рухатися дуже швидко. Заробітна плата вчителів має дуже вагоме значення.

Що стосується академії наук, я хотів би, щоб ви зрозуміли мою особисту позицію. Я готовий до дискусії, я хочу підтримувати ініціативи не фінансування академії наук, а фінансування української науки. Мені здається, що в цих двох підходах є величезна різниця, ми хочемо підтримувати науку, і на це ми маємо з вами інвестувати і забезпечити розвиток нашої країни. А якщо ми фінансуватимемо академію, то це означатиме, що ми будемо фінансувати будівлі, ремонти, реконструкції, гарні кабінети, а це є неприйнятним, такий метод у минулому періоді себе вже показав.

Ви сказали щодо минулого уряду. Я хотів би відреагувати і вважаю це своїм обов'язком. Насправді, якщо ви пам'ятаєте, в минулому році, і у вересні, і в жовтні, і в листопаді до кінця грудня була дискусія: буде нова податкова система чи ні? Будуть зміни до Податкового кодексу чи ні? У принципі, варіанти бюджетів були різні, але вносити потрібно було тільки тоді, коли був консенсус на новій податковій основі. Оскільки це не було прийнято, тому минулий уряд не вносив цю пропозицію. Тому вони вимушені були зареєструвати і відкликати.

З нашого боку ми сьогодні не змінюємо систему оподаткування, і для мене є пріоритетом, як і для нашого уряду, питання чесного бюджету через чесний діалог, через абсолютно професійний підхід, а не той підхід, який ми чуємо від деяких політиканів, які намагаються перетворити чесний бюджет, чесний підхід, можливості до дискусії на шоу покемонів. Цього не буде. Ми робитимемо все для того, щоб вийти на завершення бюджетного процесу у варіанті народного бюджету, який забезпечить: а) зростання національної економіки і макроекономічну стабільність; б) підвищення соціальних стандартів. Ми маємо забезпечувати з кожним роком і місяцем соціальну справедливість, і це наше з вами завдання. Ми будемо вдячні кожній політичній силі. Я вчора чи позавчора зустрічався з фракціями «Блок Петра Порошенка», «Народний фронт», «Самопоміч» і надалі зустрічатимусь з іншими групами і фракціями. Я дуже хочу попросити вас про конструктивний діалог. Чи не вперше ми можемо продемонструвати, що ми є справжніми державними діячами, а не дешевими, пригніченими, злими, реваншистськими політиканами.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Володимире Борисовичу.

Зараз оголошую запис на виступи від депутатських фракцій і груп, колеги, а потім будуть виступи депутатів окремим блоком. Я наперед це фіксую, але кожна група і фракція, яка матиме бажання виступи, зможе виступити в блоці.

Прошу записатися, будь ласка.

Першим виступатиме представник від Радикальної партії. Слово надається Віктору Галасюку. Будь ласка, пане Вікторе.

ГАЛАСЮК В.В. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні народні депутати! Шановний пане Прем'єр-міністре та уряде! Фракція Радикальної партії аналізує поданий проект бюджету, ми надамо наші системні пропозиції до нього, але вже з самого початку очевидні дуже серйозні питання, які виникають вже на цьому етапі попереднього розгляду.

Ви кажете, що цей бюджет є чесним, що ті доходи, які в ньому передбачені, є абсолютно надійними. В нас виникають щодо цього серйозні сумніви. Якщо ми з вами подивимося податок на прибуток підприємств, передбачене його зростання на 19 відсотків. Якщо ми з вами побачимо, наприклад, внутрішні податки на товари та послуги – зростання на 24 відсотки. При цьому я хочу звернути увагу, що ви прогнозуєте зростання ВВП на 3 відсотки і інфляцію 8,1 відсотка. Три відсотки і 8 відсотків у сумі дають 12, але ніяк не 19 і не 24. Тому запитання: а чи немає в доходній базі бюджету прихованого розрахунку на інфляцію, яка насправді буде не 8 відсотків. Чи немає такої передумови?

Більш того, міністр фінансів каже, що не буде підвищення податкового тиску. То у мене запитання: а звідки при 3-відсотковому зростанні економіки та 8-відсотковій інфляції береться таке суттєво випереджаюче зростання надходження податків, у тому числі, податку на прибуток, який падає вже поспіль понад три роки? Дуже серйозне питання.

Беремо, наприклад, велику і серйозну статтю. Конфісковані кошти, отримані від реалізації майна за вчинення корупційних правопорушень (ви передбачаєте 10,5 мільярда). У цьому році передбачено 7,8 мільярда. Ви ж знаєте, скільки реально отримали до бюджету? Я нагадаю: 80 тисяч гривень. Чи не є ці доходи абсолютно надутими та такими, які не дадуть змогу виконати бюджет?

Дуже серйозні питання щодо видаткової частини. Подивіться, енергомодернізація. Інвестиції у енергомодернізацію, енергоощадність – це 0,8 мільярда гривень, при цьому субсидії – 53 мільярди.

Тобто йдеться про консервацію бідності, консервацію енергозалежності, про те, що в прийдешньому році ми не виправимо ситуацію.

Жодної копійки на стимулювання експорту, незважаючи на те, що вже в другому читанні на виході законопроект про експортно-кредитне агентство. Це один з чотирьох найбільш вагомих факторів, за рахунок яких формується ВВП. Якщо ми сьогодні не стимулюємо експорт української промисловості, за рахунок чого ми будемо з вами жити? За рахунок кредитів МВФ і за рахунок прихованої інфляції? Це не той шлях, з яким погоджується фракція Радикальної партії. Тому ми будемо надавати наші пропозиції щодо підтримки тваринництва, енергоощадних технологій, стимулювання експорту і пропонуємо уряду їх врахувати, адже без їх врахування не буде можливим прийняття бюджету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від «Опозиційного блоку» Воропаєв Юрій Миколайович передає слово Юрію Бойку.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні народні депутати, пане Прем'єр-міністре, уряде України! Хочу сказати, що позиція нашої фракції така: розгляд бюджету повинен бути публічним і відкритим, на відміну від тієї кулуарщини, яка була попередні два роки. Це було ганебним явищем для нашої країни.

І ми вважаємо, що бюджет повинен відповідати двом критеріям і давати суспільству відповідь на два основних запитання.

Перше – це соціальне забезпечення людей у країні і підвищення добробуту громадян.

Друге – розвиток економіки і як результат збільшення ВВП країни та досягнення інших позитивних макропоказників. Проаналізувавши перший блок питань, ми бачимо, що під час прийняття та реалізації цього проекту бюджету люди в країні житимуть гірше, тому що показники індексації зарплат та пенсій відставатимуть від реальної

інфляції та зростання цін. Відповідно протягом року населення буде бідніти, особливо це можна очікувати як результат підвищення тарифів на комунальні послуги, як це вже сталося цього року. Всім зрозуміло, що анонсованих урядом субсидій не вистачить для повної компенсації зростання комунальних тарифів.

Чи дає цей бюджет можливість зростання ВВП за рахунок реального сектору економіки? З нашої точки зору, ні. Прогнозоване зростання наповнення бюджету становить 17 відсотків за рахунок інфляції, яка офіційно прийнята урядом на рівні 8 відсотків, але всі міжнародні експерти очікують зростання інфляції на 11 відсотків, та подальша девальвація гривні на 15 відсотків. Тобто реальних заходів, а саме зменшення податків, доступного кредитування, секторальної підтримки галузей економіки в проекті бюджету немає. Відповідним чином, виникають сумніви у 3-відсотковому зростанні ВВП та наповненні бюджету в обсягах, анонсованих урядом.

Окрім того, є ще один, дуже небезпечний фактор з виконання бюджету, який напряду не пов'язаний з показниками. Це масштабна корупція на митниці і суцільний потік контрабанди, який іде в країну, з одного боку, а з іншого, назустріч йому йде суцільний вивіз природних ресурсів, починаючи з бурштину і завершуючи лісовою деревиною.

Наша фракція готова до дискусії з урядом. Ми підготуємо свої пропозиції до бюджету 2017 року, але ми не проголосуємо за бюджет, якщо він погіршуватиме умови життя людей. Ми повинні бачити заходи з підтримки реального сектору економіки і досягнення позитивних показників економічного...

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова Вікторію Войціцьку, фракція «Самопоміч».

ВОЙЦІЦЬКА В.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Доброго дня, колеги, члени Кабінету Міністрів, вельмишановний Прем'єр-міністре і народе України! Бюджет 2017 року має бути не тільки чесним, реалістичним,

а ще й справедливим по відношенню до людей. Щодо його реалістичності. Якщо ми подивимося з вами на дохідну частину, то тут виникають великі сумніви.

Надходження в бюджет від Національного банку – понад 40 мільярдів. Тільки в цьому році ми не отримали 38 мільярдів від Національного банку, тому що не сформована Наглядова рада. Чи ми отримаємо 41 мільярд у наступному році – великий знак питання.

У надходження від рентних платежів закладена відповідно сума понад 40 мільярдів. Компанія «Укрнафта», яка є напівдержавною, заборгувала державі понад 10,5 мільярда. Державна фіскальна служба нічого не робить для того, щоб отримати ці гроші. Чи ми отримаємо закладені відповідні доходи в наступному році?

Питання щодо спецконфіскації – тут взагалі є дуже дивна ситуація. В проекті державного бюджету закладено 10,5 мільярда, ми чуємо суму 1,5 мільярда доларів. А де ж тоді різниця? Беззастережно необхідно підтримувати спецконфіскацію, але давайте будемо розбиратися, а де ж і решта сум.

А тепер перейдемо до чесності. Чи чесно говорити про те, що стимул економіки має відбуватися через інфраструктурні проекти і безпосередньо 14 мільярдів, які запропоновані для того, щоб направити на будівництво доріг – беззастережно. Але при цьому, якщо ми з вами порівняємо їх і суму, яка направляється на енергоефективність, лише 800 мільйонів. Чи це чесно? Сьогодні ми фактично штовхаємо людей у шокову терапію, встановлюючи ринкові ціни на енергоресурси. А чи держава підставляє плече людям, чи вона надає їм можливість для того, щоб здійснювати необхідні заходи з енергозбереження, чи 800 мільйонів плюс 100 мільйонів євро міжнародної допомоги, які, можливо, ми отримаємо, чи цього достатньо? Давайте сідати, будемо робити розрахунки і дивитися, але людям ми маємо сьогодні допомогти.

І останнє. Коли ми говоримо про те, що необхідно забрати гроші з місцевих бюджетів, вірніше сказати, вони мають оплачувати самі рахунки по енергоресурсам, давайте знову-таки задаймося питанням. З одного боку, ми кажемо: «В них достатньо грошей для того, щоб за це заплатити». А з другого боку, ми кажемо: «Це має стимулювати енергоефективність». Так, можливо, тоді давайте перенаправимо гроші, які направлялися на енергетичні ресурси, на те, щоб стимулювати заходи по енергозбереженню. Окрім міст-мільйонників, є маленькі

містечка, в яких є величезні проблеми з наповненням місцевих бюджетів, тому давайте будемо справедливі по відношенню до людей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Антона Кіссе, «Партія «Відродження».

Віталій Хомутич, «Партія «Відродження». Прошу.

ХОМУТИЧ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №171, Харківська область, самовисуванець). Дякую. Шановні колеги! Шановні представники засобів масової інформації! Щойно ми отримали інформацію про те, який у нас буде бюджет в наступному році. Безумовно, позитивно те, що, дійсно, вперше, як сказав уряд, ми отримали своєчасно бюджет. І уряд не пішов на ті кроки, які робилися в попередні роки: не став відкликати цей документ, а пішов працювати з комітетами, фракціями. І можна відмітити, що це зроблено вперше.

Останні часи по презентації бюджету ми завжди чули одне й те ж слово – «вперше». Так само і в цей раз ми почули багато чого, що зробиться, але ми не почули ті відповіді, про які нас запитують у наших округах. Ми не почули, що насправді буде з українським селом. Після того, як з 1 січня наступного року буде повністю змінена система оподаткування і заберуть спеціальний режим оподаткування для селянина, викликає великий сумнів, що ті гроші, які закладаються на рівні 5,5 мільярда, дійдуть до тих, кому вони дійсно потрібні. Наша позиція полягатиме в тому, щоб залишити спеціальний режим для малих підприємств, визначити певні критерії для цих підприємств.

Також ми не почули жодного слова про те, що буде з пенсіями та на скільки зростуть пенсії та соціальні виплати. Жодного слова від міністра фінансів, Прем'єр-міністра.

Наша позиція полягає в тому, що соціальні виплати мають бути збільшені на рівень інфляції та на рівень зростання споживчих цін за останні два роки. Це ніяк не 5 відсотків, не 10 відсотків. Соціальні виплати мають бути підвищені мінімум на 50 відсотків. Мінімальний прожитковий мінімум зараз має становити навіть за розрахунками

Міністерства соціальної політики 2 тисячі 709 гривень, а не 1 тисячу 600 гривень, як це пропонується на кінець наступного року.

Що стосується місцевих бюджетів. Ми бачимо, що крок за кроком результати децентралізації, яка була почата ще в минулому році, повністю перекреслюються тим, що кожен рік перекладається все більше і більше видатків на місцеві бюджети. І зараз можна сказати, що в наступному році ми остаточно поставимо хрест на децентралізації, тому що ті видатки вже будуть непомерними.

Також є великі сумніви в тих оптимістичних прогнозах по зростанню доходної бази на розрахунках збільшення макроекономічних показників. Зростання ВВП 3 відсотки на фоні того, що ніхто в уряді не займається економікою, я думаю, що це достатньо оптимістичні прогнози і наше побоювання в тому, що ці 130 мільярдів, які додатково порахували в бюджеті...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, 10 секунд.

ХОМУТИННИК В.Ю. ...їх не буде. Ми вимушені будемо переглядати цей бюджет у наступному році, всередині року чи наприкінці року.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Володимира Бандурова, група «Воля народу».

Володимир Литвин, група «Воля народу».

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №65, Житомирська область, самовисуванець). Шановні Прем'єр-міністре, члени уряду, колеги! У філософа Володимира Соловйова є прекрасна фраза: «Держава існує не для того, щоб перетворити земне життя на рай, а для того, щоб завадити остаточно перетворитися йому на пекло».

Я думаю, що треба нам констатувати, що новому уряду доводиться працювати в абсолютно складних умовах. Ну, по-перше, Україна – найбідніша країна Європи. Її економіка – це економіка колоніальної країни. ВВП України становить 57 відсотків від рівня 1990 року, тоді,

коли всі пострадянські країни цей показник перевищили на 15-30 відсотків. Мені бачиться, що уряд виходив із тих реальних можливостей і це дає підстави говорити про те, що, справді, бюджет є відкритим і чесним. Але водночас ми маємо враховувати і ту обставину, що в людей абсолютно вичерпана надія, і вони не хочуть слухати слова про реальну ситуацію в країні. У людей фактично залишилася лише одна надія, кажучи словами Лесі України: «Ні долі, ні волі в мене немає, залишилася лише надія одна».

І в той же час, якщо дивитися на бюджет, то ми, на превеликий жаль, не можемо розв'язати проблеми найбільш вразливих верств населення з огляду на прожитковий мінімум, мінімальну заробітну плату. Але, я думаю, що ми втрачаємо і підтримку тих, кого можна віднести до середнього класу. Якщо в нас не буде сталого, потужного середнього класу, стабільності в країні не буде. І це можна вважати як перший позитивний крок уряду в напрямі підвищення заробітної плати педагогам і медикам, які, по ідеї, повинні складати кістяк середнього класу.

Я думаю, позитив полягає ще в тому, що уряд нам не пропонує законів щастя: призупинення, відміну соціальних законів. Але, разом з тим, нам треба визначитися, а як бути з 12 законами, які пропонується в Прикінцевих положеннях призупинити або фінансувати, виходячи з реальних можливостей уряду.

Шановний Прем'єр-міністре, наприклад, Закон «Про наукову і науково-технічну діяльність». Я з вами абсолютно згоден, що нам потрібно фінансувати науку, а не наукові установи. Але не можна знімати з академії медичних наук фінансування інститутів, у яких, по ідеї, повинна надаватися високоспеціалізована медична допомога. Це ж абсурд. Ці інститути собі заробляють, але люди не матимуть можливості отримати доступ до медицини.

Я просив би врахувати це, як і пункт, де пропонується забрати в Національній академії наук поліклініку. Ну, не треба їх обдирати вже до останнього.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Сергія Соболева, партія «Батьківщина».

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, Прем'єр-міністре, представники уряду! Я думаю, що сьогоднішнє обговорення повинно завершитися чітким рішенням. У чому воно полягає?

Я не повторюватиму ті тези, які звучали стосовно нереалістичності дохідної частини бюджету в частині так званої спецконфіскації, ніхто не каже про нереалістичність доходів бюджету в частині приватизації, де закладена сума, яка приблизно в триста разів більша, ніж те, що ми отримали за попередній рік. Але, я думаю, що не це навіть найстрашніше.

Давайте почнемо з суми від спецконфіскації. Всі ж чудово знають, що 85 відсотків із півтора мільярдних заарештованих цінних паперів і коштів – це саме цінні папери. І тут виникає питання. Те, що уряд врахував порядок розгляду в цивільному процесі – це плюс. А що буде з цими цінними паперами? Вони й надалі, як у попередніх варіантах законів, будуть з дисконтом продаватися? І на цю суму не списуватиметься внутрішній борг держави, який сягає вже 2,3 трильйона гривень. Якщо це так, вибачте, яка це тоді спецконфіскація? Це перше.

Друге. Це питання того, що ви не вносите зміни і не підвищуєте податковий тягар. Давайте подивимося на прикладі села і фермерських господарств. Так, дійсно, ви не вносите ніяких змін, а їх не треба вносити, тому що норма спеціального режиму оподаткування для фермерів була пролонгована на рік. І оскільки в цьому бюджеті ми її не пролонгуємо, вона автоматично переходить в єдиний режим оподаткування, як це є для великих агрохолдингів, і фермерські господарства втратять майже 25-27 мільярдів гривень, натомість їм обіцяють 5 мільярдів з фондів, які, як ми розуміємо, не гарантовані для фінансування.

Третє. Стратегія. Якщо планується збільшити кількість тих, хто отримуватимуть субсидії з 4,5 мільйона родин до 9 мільйонів родин на кінець наступного року, це із 13 мільйонів загальних родин, вибачте, а де тоді підвищення заробітної плати? Якщо заробітна плата для вчителів підвищується на 30 відсотків, як ви тоді плануєте вдвічі збільшення кількості родин, які отримуватимуть субсидії?

Ще один момент, який є дуже принциповий. За рахунок чого Янукович і компанія змогли вивести кошти? Володимире Борисовичу,

зверніть увагу на проект, який сьогодні, слава Богу, зняли з розгляду – це додаткові зміни до угоди з Кіпром. Це фактично додаткові зміни, які узаконюють і далі режим офшоризації країни. Натомість закон про введення, про який ми вже не раз кажемо, а саме індикативне ціноутворення, так і не вноситься в парламент в частині тих...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

СОБОЛЄВ С.В. ...які виведені зі спеціального режиму, який так важко ухвалювався, в тому числі і завдяки підтримці Міжнародного валютного фонду ще в 2013 році.

Я думаю, все це змушує суттєво переглянути не лише макропоказники бюджету, бо від них далі все йде, але й саму стратегію формування бюджету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Помазанов Андрій Віталійович від «Народного фронту» передає слово лідеру фракції «Народний фронт» Максиму Бурбаку. Будь ласка.

БУРБАК М.Ю. Шановні колеги! Шановний Прем'єр-міністр, шановні міністри! Дякую вам за презентацію проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» і щиро вдячний (це подяка від всієї фракції) за те, що всі основні позиції, вимоги «Народного фронту» були враховані під час його розробки.

Почнемо з того, що, вважаю, що даний бюджет повинен бути бюджетом зростання економіки. І 3 відсотки росту ВВП – це також позитивний сигнал і результат роботи попереднього уряду, який 2,5 року впроваджував реформи, які 23 роки ніхто не робив. Кредит, який був наданий МВФ, і кредитні гарантії, які вчора були надані урядом США, також підтверджують, що стабілізація української економіки відбулася, незважаючи на крики і на зойки, що «всьо пропало» і що буде дефолт, цього не сталося. Але тепер потрібно передбачити в бюджеті і видатки на необхідні статті.

Перше. Це позиція «Народного фронту» стосовно підтримки видатків у бюджеті на рівні не менше 5 відсотків на підвищення обороноздатності та національної безпеки нашої країни. Там це враховано – 129 мільярдів гривень.

Друге. Це підтримана ініціатива міністром освіти і науки стосовно підвищення зарплати вчителям на 30 відсотків. Це також враховано.

Третє. Це продовження ремонту доріг по всій Україні і виділення 14 мільярдів гривень на цю галузь. Є ініціатива «Народного фронту» щодо продовження експерименту щодо розподілу 50 відсотків від перевиконання бюджетів митниць, щоб ці гроші залишалися в областях і йшли на ремонти доріг.

Далі. Ми повинні підтримати і виплату стипендій нашим учням, врешті-решт запровадити експеримент щодо розподілу стипендій на соціальні і академічні, чим стимулювати наших дітей для того, щоб вони вчилися краще.

Наступне. Ви збільшили фінансування наших дипломатичних установ за кордоном. Це дуже потрібно з огляду на історичне рішення нашого парламенту, в якому ми засудили вибори і політичний фарс, який відбувся в Росії. Це була ініціатива «Народного фронту» і нашого лідера Арсенія Яценюка. І тепер наші диппредставництва повинні захищати наші інтереси більш ефективно на зовнішніх ринках.

І найголовніше – те, щоб ви передбачили в цьому бюджеті збільшене фінансування будівництва «Європейського валу», тому що вперше було розпочато роботу по демаркації кордону з Росією, з країною-агресором ми повинні захищатися і будувати оборонні споруди.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

І заключний виступ від «Блоку Петра Порошенка».

Соловей Юрій Ігорович. Будь ласка.

СОЛОВЕЙ Ю.І. Шановний Володимире Борисовичу! Шановні члени уряду! Шановні колеги народні депутати! Перш за все, приємно сьогодні спостерігати той факт, що бюджет України на наступний рік внесений у відповідності до чинного законодавства, і це дає впевненість у тому, що народні депутати добре відпрацюють даний проект закону

і говорити про те, що Україна починає рухатися на шляху до стабільного розвитку.

Якщо говорити про сам проект бюджету, то я його назвав би абсолютно реальним і тим проектом бюджету, який відповідає, насамперед, макроекономічним показникам, які не лише формуються Міністерством економічного розвитку і торгівлі, але і які підтверджуються міжнародними інституціями, такими як Світовий банк і Європейський банк реконструкції та розвитку.

Так от, проект бюджету розрахований з росту ВВП у розмірі 3 відсотки, з розміру інфляції у розмірі 9 відсотків, з обмінного курсу в розмірі 27 гривень за один американський долар. Йдеться про те, що даний проект бюджету є абсолютно реальним, не є популістичним і є тим фактором, який дає змогу говорити про можливість росту української економіки в 2017 році.

Окремим фактором, який би я хотів відмітити, це те, що проект бюджету має чіткі пріоритети. Я дякую уряду за те, що такі питання, як безпека, наша освіта, будівництво доріг і децентралізація української влади є пріоритетом роботи українського уряду і українського парламенту в 2017 році.

Поряд з тим, я хотів зауважити, що даний бюджет дає можливість нам у 2017 році говорити про вирішення тих питань, які давно не вирішувалися, але які цього потребують. І я, шановний Володимире Борисовичу, хотів би звернути вашу увагу на питання субсидій. Це абсолютно правильна система підтримки соціально незахищених верств населення, але існуючий механізм отримання субсидій в умовах тіньової економіки, як на мене, є недосконалим. І я вважаю, що одним з найближчих пріоритетів має бути монетизація субсидій і переведення цих субсидій у грошову форму.

Я вважаю, що не менш важливими ми бачили видатки на медицину в розмірі 50 мільярдів. Я вважаю, що час у 2017 році говорити про поступове запровадження страхової медицини. Ця реформа повинна бути однією з ключових у 2017 році. Ми чітко розуміємо, що в нас у зв'язку із зниженням єдиного соціального внеску дуже серйозно зріс дефіцит Пенсійного фонду. Я вважаю, що в 2017 році ми повинні також спільно з урядом завершити пенсійну реформу в Україні.

Я хочу відзначити, що Україна сьогодні на поступовому шляху. Сьогоднішній бюджет є абсолютно реальним, у народних депутатів

є достатньо часу, щоб його опрацювати і з ним ознайомитися. Давайте разом зробимо бюджет на 2017 рік таким, яким його хочуть бачити українське суспільство і українські громадяни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, шановні колеги.

Зараз 10 хвилин відводиться для виступів від народних депутатів. Хто бажає взяти участь в обговоренні, прошу провести запис на виступи від народних депутатів. Потім – заключне слово Прем'єр-міністра і будемо завершувати обговорення.

Рибак Іван Петрович. Будь ласка.

РИБАК І.П. Виборчий округ №202, Чернівецька область. Шановні колеги, цей проект бюджету, який був внесений Кабінетом Міністрів до парламентської зали в цьому році, дійсно є реальним і має можливість бути виконаний на 100 відсотків у наступному 2017 році. Але прошу всіх не забувати, що дуже багато залежить і від нас самих, зокрема, і надходження до бюджету в залежності від того, які закони ми будемо приймати, як ми з вами тут працюватимемо. Є абсолютно неприпустимим те, що сьогодні дуже мало наших колег у залі. На нас дивиться українське суспільство, люди вимагають від нас збільшення пенсій, зарплат, соціальних видатків, але ми не можемо цього зробити, тому що ми з вами як український парламент дуже слабо працюємо.

Шановні колеги, давайте покращимо свою дисципліну. Від цього залежатиме якість нашої роботи, якість тих документів, які ми готуємо і приймаємо в цьому залі. А потім вже вимагатимемо більшого від Кабінету Міністрів.

Тому я бажаю успіхів Кабінету Міністрів. Я думаю, що ми приймемо бюджет на 2017 рік, і він буде дійсно для українського народу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зубач Любомир Львович. Будь ласка.

ЗУБАЧ Л.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ,

політична партія «Об'єднання «Самопоміч»»). Будь ласка, передайте слово Тетяні Остріковій.

ОСТРІКОВА Т.Г. Дякую. Шановний пане Прем'єр-міністре! Шановні члени уряду! У мене буде виступ, присвячений двом питанням, і обидва цих питання стосуються, власне, доходів Державного бюджету.

Перше питання стосується податку на додану вартість і аграріїв. Мінфін спрогнозував доходи від ПДВ у 2017 році на рівні 280 мільярдів гривень з урахуванням ліквідації пільг для сільськогосподарських підприємств. Якщо поррахувати, то це 11 відсотків ВВП.

Якщо ми подивимося, скільки ж збирається податку на додану вартість у європейських країнах з урахуванням того, що в них є практика використання понижених ставок з ПДВ за Директивою 2006/112/ЄС і в них є пільгові ставки, то це буде в середньому показник по ЄС – 7 відсотків.

Шановний пане Прем'єр-міністре! Відповідно виникає питання: за рахунок яких таких інноваційних інструментів в Україні збиратимуть на 4 відсотки від ВВП по податку на додану вартість більше, ніж у середньому збирається по країнах ЄС? Щоб тут ми не збирали за рахунок видушування з бізнесу, за рахунок переплат і таке інше.

Тепер про підтримку аграріїв. На пряму підтримку аграріїв у вашому бюджеті закладено 5,5 мільярда. Водночас ми знаємо, що за підрахунками Мінфіну ресурс від спеціального режиму оподаткування ПДВ для аграрної галузі – 28 мільярдів. За рахунками ДФС ця сума нижча. Це той ресурс, який вивільниться за умови скасування спец-режиму. Я хочу запитати, на що потрачена різниця між 28 і 5,5 мільярда. Це означає, на мою думку, збільшення податкового навантаження на економіку.

Наступне запитання, відповідь на яке хочеться від вас почути (ми вчора мали можливість поставити вам запитання під час зустрічі з фракцією, але не почули відповіді): який ефект від верифікації отримувачів соціальних виплат? Ви сказали, що працює робоча група, але ця група працює вже давно. Що вона напрацювала і який ефект від верифікації, від того, щоб повикидати з усіх реєстрів «мертвих душ», закладений у цей бюджет? І який ефект від *ProZorro*? На жаль, ця інформація нам на сьогодні не надана.

Я прошу сказати, який ресурс від скасування спецрежиму, і чому така мала підтримка, який ефект від верифікації отримувачів пільг і від застосування системи *ProZorro*?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Слово для виступу надається Кишкарю Павлу Миколайовичу. Він передає слово Кривенку. Будь ласка.

КРИВЕНКО В.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Народний Рух України. Шановний Прем'єр-міністре! Шановні колеги! У мене є декілька запитань.

Перше щодо оборони. Добре, що 5 відсотків (перший раз у житті ми виконуємо цю норму). Але хто сказав, що 5 відсотків має бути під час війни. Ми з вами не виконуємо норму, де 3 відсотки має йти на Міністерство оборони, бо 5 відсотків – на всі силові відомства. У нас іде близько 2,5 відсотка, це треба буде відрегулювати.

Друге, шановний Прем'єр-міністре. Ми розуміємо, що добре, коли бюджет реалістичний, але треба ставити собі амбітні цілі. І внутрішні експерти, і ви наголошували, і іноземні експерти, що в нас на митниці є мінімум 100 мільярдів, тому ті речі, які у нас потребують додаткових видатків, а це насамперед видатки розвитку, видатки створення, на створення робочих місць, на експертно-кредитне агентство, треба знаходити джерела фінансування. Я пропоную вам брати амбітну мету і ставити собі в плани збирання акцизів і імпортних ПДВ, збільшені зобов'язання і не хвалити наших податківців, що вони постійно щось перевиконують, а ними займатися, щоб вони виконували реальні плани.

Третє. Кошти від грального бізнесу. Знову-таки, шановний пане Прем'єр-міністре, нам треба легалізувати гральний бізнес, бо на сьогодні це бізнес прокурорів, есбеушників і міліціонерів. Проекти законів, які на сьогодні знаходяться у Верховній Раді, ми знаємо, за які і кому роздаються гроші, щоб вони не голосувалися. Зараз казино діють у кожному місті, тільки це все не йде в карман держави. Це 5-7 мільярдів гривень додатково, якщо ви правильно легалізуєте цю сферу.

Четверте. Національна академія аграрних наук. Спецфонд – 340 мільйонів гривень, це по 1 тисячі з одного гектара. Та немає жодного найгіршого фермера в Україні, хто б так погано господарював. Він має бути мінімум у 10 разів більшим. Коли такий шалений земельний банк приносить всього-на-всього 340 мільйонів гривень доходу, ми розуміємо, що на кожному гектарі сидять постійні прокладки (*Оплески*).

П'яте. Ми з вами не маємо шансів прийняти цей бюджет, якщо він не дасть людям відчуття, де будуть робочі місця. Ми повинні з вами виконувати Коаліційну угоду, і це одна з тих умов, на яких ми зобов'язалися вас особисто підтримати як Прем'єр-міністра. Ви заявляли і про індустріальні парки, що будете займатися інженерно-транспортною інфраструктурою, і про експортно-кредитне агентство, і про інші інструменти розвитку. Я вас дуже прошу, Володимире Борисовичу, знайдіть два-три дні у своєму щільному графіку, поїдьте в Польщу, Литву, Угорщину, Туреччину, скопіюйте їхні інструменти і дайте перші гроші в наступному році, щоб ми відпрацювали. Залучіть іноземних партнерів як наглядові ради, щоб ці інструменти прозоро використовувалися, і енергозбереження, і всі інші, тоді ми цей бюджет підтримаємо.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

І заключний виступ – Мусій Олег Степанович. Потім заключне слово Прем'єр-міністра України. Будь ласка, пане Олегу.

МУСІЙ О.С. Шановні колеги! Шановний пане Прем'єр-міністре! Я все-таки сказати щодо академії медичних наук, про фінансування науки. Насправді, академія медичних наук – унікальне утворення, де є 35 науково-дослідних інститутів, але в них надають високоспеціалізовану медичну допомогу. І це не фінансування науки, а фінансування медичної допомоги людям. У системі МОЗ інших закладів, які надають високоспеціалізовану допомогу, не існує. Тому якщо зараз зменшити на 1 мільярд гривень, буде просто неможливо надати населенню України високоспеціалізовану допомогу. Тому ці кошти необхідно не лише залишити, а можливо ще й збільшити для її розвитку.

Далі. Що стосується медичної субвенції, про яку ви згадували, на оплату енергоносіїв. На сьогодні медична субвенція становить 46 мільярдів гривень. Ви залишаєте знову 46 мільярдів гривень. Але загально відомо, що на листопад і на грудень заробітної плати в більшій половині закладів охорони здоров'я на місцях немає. Така ситуація саме в мене на окрузі: на зарплату не вистачає цієї медичної субвенції, яка існує зараз. І якщо ми не збільшимо медичну субвенцію, а дамо додаткове навантаження на ту медичну субвенцію у вигляді енергоносіїв ще оплати, так як комунальні заклади місцевого підпорядкування, то це виглядатиме просто катастрофою закладів охорони здоров'я на місцях. Зверніть, будь ласка, на це увагу також. Я думаю, під час доопрацювання бюджету це можна буде врахувати.

Окрім того, я би запропонував вам розглянути не тільки підвищення на 10 відсотків заробітної плати бюджетникам, а також розглянути таке унікальне явище, яке можна запровадити в Україні, як галузева оплата праці працівників тих галузей, які здійснюють експорт. Насправді, у нас на енергоносії ціни європейські, на газ – ціни європейські, на багато чого – ціни європейські. У нас експорт здійснюють металургійна і аграрна галузі. Олігархи, які утримують цю галузь, отримують надприбутки. То чому б не запровадити галузеві стандарти по оплаті праці, наприклад, мінімум вдвічі більше, ніж середня зарплата в металургійній галузі, енергетиці чи аграрній галузі. Вони ж отримують ті кошти від продажі на світових ринках своєї продукції, тому абсолютно логічним було б як мінімум 5 мільярдів грошей отримати саме через запровадження галузевої оплати праці. Тому, будь ласка, під час доопрацювання бюджету маю велику надію, що ви врахуєте побажання народних депутатів у тому числі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Обговорення завершено.

Заключне слово, 3 хвилини, а зрештою, ми не зупинятимемо Прем'єр-міністра України. Ми запрошуємо до слова Прем'єр-міністра України Володимира Борисовича Гройсмана. Будь ласка.

Я продовжую засідання на 15 хвилин.

ГРОЙСМАН В.Б. Дуже дякую, вельмишановний пане Голово Верховної Ради України. Дуже дякую народним депутатам України за конструктивний розгляд представлення бюджету. Я думаю, що в цій залі сьогодні лунало багато добрих думок, які потрібно було б використати для нашої подальшої спільної роботи. І я хочу підкреслити, що всі професійні пропозиції, які не є популістичними, які не підштовхуватимуть нашу країну в економічну прірву, а забезпечуватимуть економічне зростання, будуть підтримані, тут уряд абсолютно відкритий.

Очевидно, що те зростання, яке ми закладаємо близько 17 відсотків у дохідній частині наступного бюджету, це є, очевидно, абсолютно реальний показник. І жодних завищених цифр, які говорили про те, що їх неможливо виконати, в бюджеті немає. Тому він є реалістичним, чесним і він є бюджетом, на базі якого ми можемо вести з вами дискусії. Беззаперечно, я дуже хотів би, щоб у стінах парламенту він став кращим. І ми будемо все робити для цього.

Я хочу сказати декілька речей. Олег Степанович дещо сказав про лікування. Насправді, є високотехнологічна медична допомога, яка надається високоспеціалізованими закладами академії медичних наук, навіть є певні регіональні програми і розподіл цих послуг, коли людині треба зробити високотехнологічну операцію, а її можуть зробити лише в Києві, в інституті. Тому це питання потребує врегулювання і, я думаю, що ми з вами його врегулюємо до другого читання. Це є абсолютно об'єктивна ситуація.

Ви знаєте, я чую про субсидії, ціни, тарифи. А чи не здається нам з вами, що треба просто припинити спекулювати на цих речах? Чи не здається нам з вами, що потрібно просто перестати лякати людей тим, чого немає? Ми визначили те, що в нас є імпортний паритет на ціну газу. Імпортний паритет для того, щоб не крали всі оборудники, схемщики, «газові королі» і «королеви» на цьому ресурсі, який належить всій державі. Ми прийняли рішення: з 1 травня ми ліквідували цю дірку. Ця дірка коштувала мільярди доларів щороку, на них заробляли колосальні кошти навіть ті, хто сидів у цьому залі. Крім того, ці кошти витрачалися на підтримку певних невеликих фракцій українського парламенту.

Я кажу тільки про те, що ми маємо встановити врешті-решт справедливість. Ми маємо сказати про те, що багатий має заплатити

стільки, скільки це коштує, а людина з тимчасово невисокими доходами буде повністю захищена державою, для того є механізм субсидій.

Ви цю платівку почали грати ще в минулому році: «караул», «все пропало», «армагеддон». Та не трапилося армагеддону, тільки ви про це говорили. І в цьому році все буде абсолютно нормально: кожна родина отримає захист, підтримку, компенсацію адресно в залежності від доходу, і це є принципово важливим. А олігархи платитимуть повну ціну. Ті, хто їздять на дорогих мерседесах (я думаю, що можна подивитися виставку автомобілів перед Верховною Радою), платитимуть повну ціну.

Ми не будемо компенсувати марнотратство в «Теплокомуненерго», ми не будемо фінансувати різні водоканали або все інше, там, де стосується різниці в тарифах, енергетики і так далі. Ми не маємо це з вами робити, ми маємо все віддати людям, конкретному українцю, якому сьогодні потрібна допомога. Чому ви не говорите про те, що ми з трьох до чотирьох тисяч збільшили виплати на тверде паливо для сільської місцевості. Чому ви мовчите? Тобто я хочу сказати наступне: ця істерія пройде тоді, коли ми проведемо перші розрахунки по житлово-комунальних послугах. Це відбудеться 15 листопада. От 15 листопада ситуація просто зникне з порядку денного, бо кожен українець подивиться і зрозуміє, що держава саме його захистила. Тому я розумію, комусь не терпиться, йому треба розкрутити ситуацію до 15 листопада, що «все пропало».

Наступна позиція, про яку я хотів би сказати – спецконфіскація. От ви сказали про те, що 10 мільярдів гривень не зараховуються в бюджет. Правильно, ми не хотіли розраховувати на завищені очікування за рахунок надходження від спецконфіскації, 10,5 мільярда будуть направлені в запланований бюджет, а решта буде направлена в бюджет країни. І ви будете як парламент України визначати пріоритети використання цього ресурсу, тому ми вам це залишили для того, щоб ви це зробили.

Більше того, про який дисконт ви говорите? Якщо йдеться про те, що це реальні, живі кошти, які потраплятимуть у державний бюджет, там немає цінних паперів, там всі кошти будуть потрапляти в державний бюджет. Тому жодного дисконту, це просто нісенітниця, я просив би це не говорити, а розібратися в предметі.

Що стосується інфраструктури і доріг, також енергоефективності. Хочу вам підкреслити, що ми маємо абсолютно чітке бачення того, як будувати дороги, як використовувати ці можливості і ресурси, але в поєднанні з нашими партнерами з міжнародних фінансових організацій. Це було забезпечено: і прозорість, і контроль якості, і ефективність використання цього ресурсу. Те ж саме ми говоримо про енергоефективність: 800 мільйонів і 3 мільярди – 3,8 мільярда гривень ми витратимо на енергоефективність. Енергоефективність – це те, що зробить нас енергонезалежними. Це означає єдине, що 3,8 мільярда плюс Державний фонд регіонального розвитку в усіх його проявах, я маю на увазі соцекономія і таке інше, теж буде інвестувати в енергоефективність. Плюс місцеві бюджети, які підуть на умовах співфінансування фінансувати цей напрям. Плюс міжнародні фінансові організації, які сьогодні мають безліч проектів з енергоефективності, це будуть десятки мільярдів, які ми в наступному році направимо на енергоефективність.

Окремо хотів би сказати про аграріїв: ми забезпечимо їхнє фінансування. Звідки ви берете цифри 28 мільярдів? Ви маєте зрозуміти, що ті, хто вирощують сільгосппродукцію, роблять її експорт, тобто вони не сплачують ПДВ, а потім його отримують. Невже це не зрозуміло? Вистачить. Треба припинити схему вимивання грошей з державного бюджету, зокрема із ПДВ. Це наше з вами завдання.

Припинити вимивання, з одного боку, а з іншого боку, дати тим, хто потребує, і визначена цифра 5,5 мільярда гривень, які ми направимо на мале фермерство, на тих кого ми маємо підтримувати і розвивати. Це абсолютно чесна позиція по відношенню до тих аграріїв, які власними руками працюють над власним добробутом і над розвитком нашої країни.

Тепер я хотів би сказати про те, які в нас стоять пріоритети. Абсолютно вірно, колеги, нам потрібно стимулювати залучення інвестицій у національну економіку, ми в цьому місяці створимо офіси супроводження інвестицій. Точка входу, з якої ми будемо взаємодіяти з кожним великим інвестором на початку. І ви побачите, ми відгонимо від них усяку нечисть, яка заважає працювати інвестиціям, всіх цих силовиків, які бігають, ті, хто дають дозволи, ті, хто починають робити непланові перевірки. Ми їх автоматично відгонимо. Але нам буде потрібна

підтримка українського парламенту, тому що нам потрібно на рівні закону зробити так, щоб дерегуляція набула реального змісту, щоб служби, які націлені захищати безпеку, економіку країни, не всунули те, щоб її знищувати через надмірний тиск на реальний сектор економіки. Це перша позиція.

Друга позиція. Ми створимо національний комітет відновлення української промисловості. Я нещодавно зустрічався з металургами, в них є безліч проблем, які ми можемо розв'язати і в уряді, і в парламенті, і це дасть економічне зростання, про яке ми сьогодні говоримо. Так, ми можемо говорити з іншими секторами національної економіки, і ми побачимо, що наш професійний підхід зробить їх конкурентними на внутрішніх і зовнішніх ринках.

І наступна позиція – нам треба якісніше представляти нашу продукцію за кордоном. Я вважаю, що питання експертно-страхової агенції – це питання сьогоднішнього дня. Як Прем'єр-міністр країни я із задоволенням підтримую цю ініціативу. Ми з вами створимо таке агентство, яке дасть можливість нам бути ефективними на міжнародних ринках і забезпечувати конкурентність. Тому я вважаю, що економічне зростання – це найголовніший пріоритет розвитку нашої країни в наступному році. Але ж ви розумієте, що економічні зростання, правильні закони, стимулювання національного виробника, розвиток внутрішнього ринку, створення робочих місць немає нічого спільного з шаленим популізмом. Тому я говорю, що настав час відповідальної політики – політики, яка дасть змогу нашій країні, врешті-решт, вирватися з тих кайданів, у яких тримали десятиріччями популісти. Кожний сам скаже, хто малоефективний.

Тому я хочу ще раз вас закликати до спільної роботи, до об'єднання зусиль в ім'я нашої України.

Слава Україні! Дякую вам, колеги (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, представлення проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2017 рік» ([№5000](#)) завершено.

Відповідно до статті 154 Регламенту Верховної Ради Державний бюджет України на 2017 рік вважається прийнятим Верховною Радою для подальшої роботи.

Дякую за важливу відверту і чесну дискусію. Дякую Прем'єр-міністру і урядовцям за участь у нашому засіданні. Приємно, що ми отримали бюджет у передбачений законом час, і всіх закликаю до професійного обговорення положень бюджету.

Шановні колеги, ранкове засідання Верховної Ради України оголошую закритим. Завтра о 10 годині зустрічаємося в залі для продовження нашої нелегкої, але такої потрібної для країни роботи.

Дякую. До побачення!

До Голови Верховної Ради України **ПАРУБІЯ А.В.** звернувся із заявою народний депутат України **ЛАВРИК О.В.** (*загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»*): «Прошу зарахувати мій голос «за» під час рейтингового голосування №26 об 11 годині 44 хвилини 21 вересня 2016 року, тому що з технічних причин не спрацювала кнопка».